

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tid

Tisdagen den 26 november 2019 kl. 8:30

Plats

KS-salen, stadshuset

Enligt uppdrag

Anette Mellström

Föredragningslista

Val av protokollsjusterare

1. **Överenskommelse om strategiskt partnerskap**
Beslutsnivå: Kommunstyrelsen
2. **Renhållningstaxa för hushållsavfall samt taxeföreskrifter 2020 för Kalmarsundsregionens Renhållare**
Beslutsnivå: Kommunfullmäktige

Föredragande: Jan Fors, Kalmarsundsregionens Renhållare
3. **VA-taxa 2020**
Beslutsnivå: Kommunfullmäktige

Föredragande: Thomas Bergfeldt, Kalmar Vatten AB
4. **Kalmar kommuns månadsrapport efter oktober**
Beslutsnivå: Kommunstyrelsen

Föredragande: Jonas Agerhed, kommunledningskontoret
5. **Kommunstyrelsens ekonomirapport efter oktober**
Beslutsnivå: Kommunstyrelsen

Föredragande: Anna Emrin, kommunledningskontoret

6. **Kalmar kommuns risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022**
Beslutsnivå: Kommunfullmäktige

Föredragande: Peo Carlsson, kommunledningskontoret

7. **Information från brandkåren**

Föredragande: Karl-Johan Daleén, kommunledningskontoret

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum

2019-11-18

Ärendebeteckning

KS 2019/1156

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om strategiskt partnerskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner förslag till Överenskommelse om strategiskt partnerskap mellan Linnéuniversitetet, studentkåren Linnéstudenterna, Kalmar kommun och Växjö kommun.

Kommunstyrelsens ordförande Johan Persson och kommundirektör Annette Andersson får i uppdrag att underteckna överenskommelsen.

Bakgrund

Linnéuniversitetet, studentkåren Linnéstudenterna, Kalmar kommun och Växjö kommun ser varandra som prioriterade och strategiska samarbetspartners och har sedan år 2017 en avsiktsförklaring om strategiskt partnerskap. Avsiktsförklaring gäller till den 31 december 2019 och parterna har för avsikt att förnya denna och fastställa som överenskommelse för kommande 3-årsperiod.

Väsentliga förändringar är att avsiktsförklaringen fastställs som överenskommelse, målsättning har tydliggjorts till ”en attraktiv kunskapsregion” och organisation för arbetet har tydliggjorts med att särskilja en strategisk styrgrupp och en operativ styrgrupp. Dokumentets text är komprimerad för läsbarheten.

I överenskommelsen nämns målområden: *Hållbar samhälls- och infrastruktur, Forskning och kunskapsutveckling samt Näringsliv och arbetsliv*. Dessa målområden ska inte ses som exkluderande utan partnerskapet ska även vara ett stöd för all övrig samverkan både existerande och kommande, som sker mellan organisationerna. En stor del av existerande samverkan sker med ytterligare parter. Även fortsättningsvis ska andra parter knytas till samverkan där så är passande.

Alexandra Petrakou
universitetsstrateg

Bilaga
Överenskommelse om strategiskt partnerskap

Överenskommelse om strategiskt partnerskap

Mellan Linnéuniversitetet,
studentkåren Linnéstudenterna,
Kalmar kommun &
Växjö kommun

Kalmar kommun

Växjö
kommun

Linnéuniversitetet

Linnéstudenterna

Denna överenskommelse uttrycker en gemensam vilja att ytterligare stärka en redan mycket god relation mellan parterna.

Linnéuniversitetet, studentkåren Linnéstudenterna, Kalmar kommun och Växjö kommun ser varandra som prioriterade och strategiska samarbetspartners och är överens om att detta ska genomsyra samverkan på alla nivåer.

Introduktion

Samverkan mellan universitetet, studentkåren och kommunerna är omfattande och pågår i dag inom olika områden. Detta strategiska partnerskap ska stödja såväl existerande som ny samverkan mellan organisationerna, samt ge möjlighet till synergier och tydligare kontaktytor.

Överenskommelsen omfattar:

- Samverkan inom områden som kommunerna har ansvar för eller på annat sätt är engagerad i, samt kommunernas egen politiska och förvaltningsmässiga verksamhet.
- Linnéuniversitetet i sin helhet, d.v.s. samtliga fakulteter, institutioner och forskningscentra, både forskning och utbildning så väl som stödjande verksamheter.
- Studentkåren Linnéstudenterna i sin helhet, dvs. den studentpolitiska och administrativa verksamheten samt dess godkända studentföreningar.

Syftet med överenskommelsen är att, mellan parterna upprätta och utveckla goda och långsiktiga relationer för utveckling av Linnéuniversitetet och värdstäderna Kalmar och Växjö som universitets- och studentstäder.

Målsättning - En attraktiv kunskapsregion.

Regionen stärks genom den gemensamma arbetsmarknadsregionen för högre utbildning, som formas mellan de två universitetsstäderna, och som även blickar mot sydost.

En större arbetsmarknadsregion som erbjuder flexibilitet, i form av fler val av livsmiljö och fler karriärvägar, inom akademien såväl som näringsliv och offentlig sektor. Ökad rörlighet mellan akademi, offentlig sektor och näringsliv ger upphov till ny kunskap, nya idéer till forskningsprojekt, produkter och tjänster samt värdefulla personliga nätverk. En attraktiv och dynamisk kunskapsregion för studenter, invånare, forskare och företag, ska här utvecklas, där Linnéuniversitetet och universitetsstäderna Kalmar och Växjö är motorerna i utvecklingen.

Målområden

Som ett led i att nå målsättningen utgår vi från tre områden: Hållbar samhälls- och infrastruktur, Forskning och kunskapsutveckling samt Näringsliv och arbetsliv.

Hållbar samhälls- och infrastruktur

En universitetsstad som är nationellt och internationellt attraktiv lockar nya studenter och forskare att arbeta, studera och bosätta sig i. Samverkan inom detta område syftar till att säkerställa att städerna växer med kvalitet och att samhälls- och infrastrukturen möjliggör att attraktivitet för boende, studier, studentliv och arbete fortsätter att utvecklas.

Forskning och kunskapsutveckling

Samverkan inom detta område syftar till att både utbildningarna och forskningen utvecklas, att forskningsbaserad kunskap bidrar till konkurrenskraft och tillväxt och att bidra till utvecklingen av kommunens verksamhet genom att stärka anknytningen till forskningen.

Näringsliv och arbetsliv

I en dynamisk kunskapsregion utvecklas och frodas ett kunskapsintensivt näringsliv som efterfrågar välutbildad och kvalificerad arbetskraft. Samverkan inom detta område syftar till att möta detta behov genom att få fler studenter vid Linnéuniversitetet att börja arbeta i regionen efter avslutade studier, samt att få en närmare koppling och förankring mellan utbildningarna och det regionala arbetslivet.

Organisation, uppföljning och ekonomi

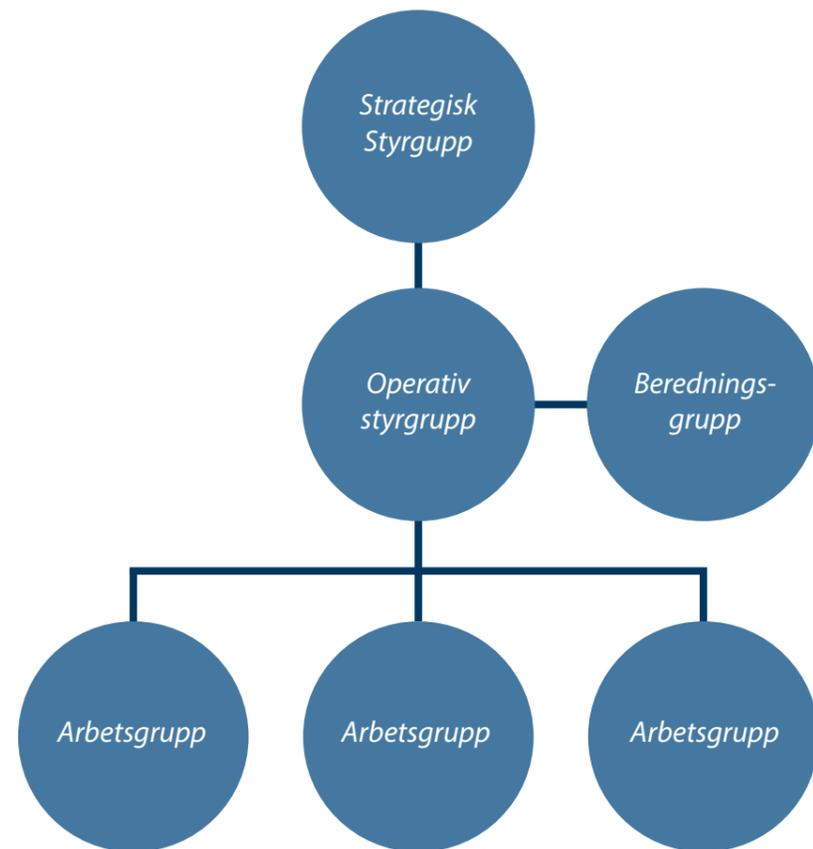
Denna överenskommelse är grunden för samverkan mellan parterna.

Den strategiska styrgruppen består av rektor, Kommunchef/direktör i respektive kommun och den politiska ledningen i respektive kommun (Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande). De sammankallas för uppföljning och avstämning i beslutande frågor minst en gång per år.

Den operativa styrgruppen består av minst en person från respektive organisationsledning. Uppdraget är att leda samverkan för att nå överenskommelsens intention och målbilder. Ordförandeskapet för styrgruppen roterar varje år. Stöd i det löpande arbetet är Beredningsgruppen som består av minst en person från respektive organisation.

Aktiviteter som kräver mer aktivt deltagande och arbete kan vid behov bilda arbetsgrupper med representant från alla organisationer.

Figur 1: Organisation för det strategiska partnerskapet

Parterna avsätter arbetstiden för beredningsgruppen samt deltagare i eventuella arbetsgrupper. Större projekt och samarbeten skall regleras, finansieras och formaliseras i separata avtal mellan parterna.

Värdering

En gång om året gör den operativa styrgruppen en självvärdering av samarbetet enligt överenskommelsen. Den strategiska styrgruppen beslutar om eventuell utvärdering av partnerskapet.

Överenskommelsens giltighet, ikraftträdande och upphörande

Överenskommelsen träder i kraft den 1 januari 2020 och gäller till och med den 31 december 2022. Parternas avsikt är att förnyelse sker efter denna period. Arbetet med att utforma nästkommande avsiktsförklaring skall inledas ett år före utgången av denna.

Vardera part äger rätten att frånträda avsiktsförklaringen genom att meddela de andra parter skriftligen tre månader innan.

Peter Aronsson
Rektor
Linnéuniversitetet

Therése Ioveby Gardell
Universitetsdirektör
Linnéuniversitetet

Rebecca Esselgren
Ordförande
Linnéstudenterna

Elin Gunnarsson
Verksamhetsledare
Linnéstudenterna

Johan Persson
Kommunstyrelsens ordförande (S)
Kalmar kommun

Annette Andersson
Kommundirektör
Kalmar kommun

Anna Tenje
Kommunstyrelsens ordförande (M)
Växjö kommun

Monica Skagne
Kommunchef
Växjö kommun

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-11-06

Ärendebeteckning
KS 2019/1105

Kommunfullmäktige

Renhållningstaxa samt taxeföreskrifter 2020 för Kalmarsundsregionens Renhållare

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till taxor och taxeföreskrifter 2020 för Kalmarsundsregionens Renhållare.

Bakgrund

Förbundsdirektionen Kalmarsundsregionens Renhållare har tagit fram ett förslag till taxor och föreskrifter för 2020 för beslut i medlemskommunerna.

Förslaget innebär oförändrade taxor med följande förändringar mot 2019:

- Inför full grundavgift för de abonnenter som har uppehåll för sophämtning.
- Avgift för ”bomkörning” införs för abonnenter som beställt extra tömning men inte möjliggjort att den går att utföra.
- Kortaste hämtningsintervall för villa blir 14 dagars tömning, d v s 26 ggr/år.
- Tidsintervall för extra beställd tömning av slambrunnar sänks från 10 dagar till 7 dagar.
- Separat taxa för säcktömning skärgård införs. Detta då säcktömning i övrigt avvecklas av arbetsmiljöskäl men bedöms i dagsläget inte som möjligt att avveckla i skärgården.
- Tydliggöra taxeföreskrifterna för abonnenter med delat kärl.

Anette Mellström
kanslisekreterare

Bilagor
Skrivelse samt protokollsutdrag
Förslag till taxor och föreskrifter

Kalmar den 25 oktober 2019

Medlemskommuner:
Kalmar kommun
Oskarshamns kommun
Nybro kommun
Mörbylånga kommun
Torsås kommun

Ärende till KSRR:s medlemskommuner för beslut

På uppdrag av Förbundsregionen översänds följande ärende för beslut i medlemskommunerna;

1. Godkännande av delårsrapport 2019 jämte revisionsberättelse
2. Beslut om taxeföreskrifter och taxor gällande från 2020

Enligt kommunal redovisningslag kapitel 9 ska medlemskommunerna godkänna delårsrapporten för 2019. Ekonomisk ställning i form av delårsrapport tillsammans med revisionsrapport bifogas.

Enligt kommunallagen ska respektive kommun fatta beslut om taxeföreskrifter och taxor för 2020. Ärendebilaga bifogas.

Bifogar:

Protokoll förbundsregionensmöte den 04 oktober 2019
Delårsrapport 2019 samt revisionsrapport
Ärendebilaga taxor och taxeföreskrifter för 2020

Enligt uppdrag

KALMARSUNDSREGIONENS RENHÅLLARE

Maria Schade
Vice förbundschef

Förbundsledningen Kalmarsundsregionens Renhållare sammanträde 2019-10-04

§ 33 **Rubrik:** **Taxor och taxeföreskrifter 2020**
 Beslutsområde: **Förbundsledning**
 Föredragande: **Mikael Svensson**

Sammanfattning

Förbundsledningen lägger fram bifogade taxor och föreskrifter för 2020 för beslut i medlemskommunerna. Taxorna är oförändrade sedan 2012 med några få undantag.

Ärendeframställning

Förslaget innebär oförändrade taxor med följande förändringar mot 2019;

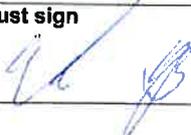
- Inför full grundavgift för de abonnenter som har uppehåll för sophämtning
- Avgift för "bomkörning" införs för abonnenter som beställt extra tömning men inte möjliggjort att den går att utföra
- Kortaste hämtningsintervall för villa blir 14 dagars tömning, d v s 26 ggr/år
- Tidsintervall för extra beställd tömning av slambrunnar sänks från 10 dagar till 7 dagar
- Separat taxa för säcktömning skärgård införs. Detta då säcktömning i övrigt avvecklas av arbetsmiljöskäl men bedöms i dagsläget inte som möjligt att avveckla i skärgården
- Tydliggöra taxeföreskrifterna för abonnenter med delat kärl

Förslag till taxor och föreskrifter 2020 i bilaga 2.

Förbundsledningens strävar mot en balanserad budget, att framläggas till direktionen i november, med bifogat taxeförslag som grund. I dagsläget råder det stor osäkerhet hur införandet av förbränningsskatt på avfall från 2020 slår igenom i förbränningspriserna för avfall. Förbundsledningen förutsätter att avfallspannorna distribuerar kostnaderna ut till kunderna. Förbränningsskatten kommer enligt Regeringens förslag att gradvis att öka de kommande åren.

Förbundsledningen föreslår generellt oförändrade taxor för 2020 trots ovan nämnda skäl. Beroende av resultatutveckling kan behov uppkomma att justera taxan under 2020. Om så återkommer förbundsledningen med förslag om taxejusteringar för beslut i förbundsledning och medlemskommuner.

Vid antagande av taxor och föreskrifter för 2019 uppdrog förbundsledningen till förbundsledningen att göra en översyn av nuvarande taxekonstruktion. Översynen har genomförts. Slutsatsen är att påverkande parametrar som t ex insamling av förpackningar och tidningar har så stor osäkerhet att ett förslag till revidering inte är möjligt i dagsläget.

Just sign 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Förbundsdirektionen Kalmarsundsregionens Renhållare sammanträde 2019-10-04

Lag/Avtalshänvisningar etc.
Kommunallagen kap 8

Ekonomiska konsekvenser
Inga anmärkningar

Miljömessiga konsekvenser
Inga anmärkningar

Uppföljning
Inga anmärkningar

Förslag till beslut
Förbundchefen föreslår:

Att direktionen föreslår medlemskommunerna att anta bifogade taxor och föreskrifter för 2020

Beslut:
Förbundsdirektionen beslutar:

Att föreslå medlemskommunerna att anta bifogade taxor och föreskrifter för 2020

Just sign 	Utdragsbestyrkande
--	--------------------

Taxa för Hushållsavfall 2020

Antagen hos respektive medlemskommuns fullmäktige:

Kalmar kommun 2019-XX-XX, § XXX

Mörbylånga kommun 2019-XX-XX, § XXX

Nybro kommun 2019-XX-XX, § XXX

Oskarshamn kommun 2019-XX-XX, § XXX

Torsås kommun 2019-XX-XX, § XXX

Innehållsförteckning

Inledande bestämmelser	3
Avgiftsskyldighet och betalning	3
Övriga bestämmelser	4
Taxa.....	5
A Grundavgift.....	5
B Taxa för färgsorterade hushållssopor i matavfall och restavfall.....	5
C Taxa för matavfall – verksamheter.	7
D Taxa för latrin	7
E Taxa för tilläggstjänst dragväg – hushållssopor, matavfall och latrin.....	7
F Taxa för extrahämtning – hushållssopor, matavfall och latrin	8
G Taxa för fett/pumpbart matavfall och slam	8
H Taxa för trädgårdsavfall	9
I Taxa för el-avfall	9
J Taxa för tömning och uthyrning av containrar	10
K Taxa för grovavfall m.m. från bostäder, bohag	10
L Taxa för särskilda tjänster	11
M Mottagnings- och behandlingsavgifter avfallsanläggning Moskogen och Storskogen.....	11
Giltighetstid.....	11

Inledande bestämmelser

Taxan för hushållsavfall är utfärdade enligt bestämmelser i Miljöbalkens 27 kap 4 § och enligt bestämmelserna i ”Föreskrifter för avfallshantering för Kalmarsundsregionens Renhållare”.

Renhållningstaxan ska bidra till att styra mot målen i avfallsplanen och vara utformad så att incitament ges till ökat kundengagemang med en förbättrad arbetsmiljö och miljöriktigt beteende som följd (Miljöbalken 27 kap 5 §).

En miljöstyrande taxa ska styra mot en rationell avfallshantering som bidrar till minskad klimatpåverkan. Den skall ge kunden viss valfrihet avseende servicegrad samt stimulera till såväl ökat återbruk, återvinning eller annan miljövänlig avfallshantering.

Taxan består av en fast och en rörlig del. Den fasta grundavgiften finansierar kostnaderna för administration, planering, information och för privata hushåll ingår även återvinningscentralernas mottagning och behandling av grovavfall och farligt avfall. Den rörliga avgiften finansierar kostnaderna för insamling och behandling av hushållsavfallet.

Avgiftsskyldighet och betalning

Taxorna för hushållsavfall fastställs varje år av respektive medlemskommuns fullmäktige. Taxorna är inklusive miljö- och avfallsskatter men exklusive lagstadgad moms. Taxan är en årlig taxa om inte annat är skrivet.

KSRR använder fastighetsregistret för att finna de fastigheter/bostäder och lokaler som ska faktureras enligt renhållningstaxan. Det är fastighetsägaren som säkerställer att fastigheten/bostaden är korrekt registrerad hos KSRR.

KSRR:s fordran enligt renhållningstaxan faktureras fastighetsägaren (den taxerade ägaren) eller den som enligt 1 Kap 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

På begäran av fastighetsägare med organisationsnummer t.ex. kommun, aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag, ekonomisk förening, enskild näringsidkare, ideella förening, stiftelse, trossamfund m.fl. kan fakturering ske direkt till hyresgästen på fastigheten/bostaden.

Ansökan om sådan fakturering skall ske av fastighetsägaren och vara undertecknad av både fastighetsägaren och hyresgäst. Om hyresgästen inte betalar fakturan inom föreskriven tid är fastighetsägaren dock fortfarande betalningsansvarig för det avfall som regleras av gällande renhållningsordning.

Fakturering sker normalt halvårsvis för fastighetsägare med helårshämtning och en gång per år för fritidshämtning. Slamtömning och extratömningar av hushållsavfall faktureras efter varje tömning.

Ändringar av fastighetens/bostadens tömningsförhållanden som sker efter att periodens betalning har gjorts, kommer beloppsmässigt att justeras vid nästkommande fakturering och gäller från ändringstidpunkten.

I särskilda fall kan det för fastigheter/bostäder efter ansökan beviljas förlängt hämtningsintervall, gemensam

behållare eller uppehåll i hämtningen. Dessa fall regleras av "Föreskrifter om avfallshantering för KSRR".

Ändringarna kommer beloppsmässigt att justeras vid nästkommande fakturering och gäller enligt datumperiod på medgivandet.

Fastighetsägare kan ansöka om tätare fakturering. Sådan ansökan kan medges om faktureringen kan ske inom ramen för KSRR:s faktureringsrutiner. Fastighetsägaren svarar för eventuella merkostnader till följd av sådan fakturering enligt gällande renhållningstaxa.

Vid dröjsmål med betalning av förfallen fordran tas dröjsmålsränta ut enligt räntelagen (1975:635). Vid eventuell betalningspåminnelse tas påminnelseavgift enligt förordningen om ersättning för inkassokostnader m.m. (1981:1057) och eventuella kravavgifter till följd av obetald fordran enligt inkassolagen (1974:182).

KSRR kan fakturera retroaktivt i enlighet med gällande preskriptionsregler. Samma regel gäller för återbetalning till fastighetsägare/hyresgäst. Vid eventuell ränta i dessa situationer skall räntelagen (1975:635) tillämpas.

Övriga bestämmelser

KSRR kan verkställa försöksinsamlingar som omfattar såväl material som metod. Alla fastigheter/bostäder i dessa områden är förpliktigade att delta i sådan försöksinsamling. KSRR kan fastställa en särskild taxa i området för sådan försöksinsamling.

Om KSRR inte kan utföra den ordinarie/beställda tjänsten och orsaken åvilar kunden enligt gällande renhållningsordning, uttas full betalning för tjänsten enligt gällande taxa.

Taxa

A Grundavgift (per bostad/lägenhet/enhet)

		Avgift
1.	Villa, helårsbostad	634
2.	Lägenheter	317
3.	Fritidsbostad	317
4.	Kolonilott	158
5.	Verksamheter, institutioner m.fl.	317

Grundavgift uttages även vid undantag för tidsbegränsat uppehåll i hämtning av hushållsavfall samt vid befrielse från hämtning av hushållsavfall, grundavgift uttages även för outhyrda lägenheter.

En fastighet med två bostäder med samma taxerade ägare erlägger vid gemensam behållare eller uppehåll 50 % av grundtaxan per bostad. Fritidshus och villor som ingår i en samfällighet eller liknande erlägger vid gemensam behållare för minst 15 närliggande bostäder 50 % av grundtaxan per bostad

B Taxa för färgsorterade hushållssopor i matavfall och restavfall.

Helårshämtning

var fjortonde dag året om

	Behållarstorlek	Avgift
6.	160 liter säck ö	1 079
7.	160 liter säck fastland*	1 149
8.	140 liter kärl	861
9.	190 liter kärl	1 149
10.	240 liter kärl	1 442
11.	370 liter kärl	2 118
12.	660 liter kärl	3 642

Fritidshämtning

var fjärde vecka april-maj och september-oktober

var fjortonde dag juni-augusti

	Behållarstorlek	Avgift
13.	160 liter säck ö	626
14.	160 liter säck fastland*	647
15.	140 liter kärl	519
16.	190 liter kärl	647

17.	240 liter kärl	803
18.	370 liter kärl	1 079
19.	660 liter kärl	1 912

Alla taxor under – taxa B6 t.o.m. B19 täcker en hämtning var fjortonde dag, om det är helårshämtning och var fjärde vecka april t.o.m. maj och september t.o.m. oktober samt var fjortonde dag juni t.o.m. augusti om det är fritidshämtning.

För flerfamiljsbostäder och verksamheter kan KSRR efter ansökan medge en tätare hämtning. Om hämtningsintervallet är tätare multipliceras taxan med det nya antalet hämtningar per år delat med ordinarie och sedan tillkommer 20% vid hämtning 1 ggr/vecka, 40% vid hämtning 2 ggr/vecka, 50% vid hämtning 3 ggr/vecka, 60% vid hämtning 4 ggr/vecka och 70% vid hämtning 5 ggr per vecka på totalbeloppet.

*Taxa B7 och B14 är övergångstaxor för hämtställen under omläggning till annan form av behållare, ej möjliga för nyteckning.

Helårshämtning – flerbostadshus samt verksamheter

var fjortonde dag året om

	Behållarstorlek	Avgift
20.	0-3 m ³ bottentömmande behållare	20 280
21.	5 m ³ bottentömmande behållare	27 280

Fritidshämtning – flerbostadshus samt verksamheter

var fjärde vecka april-maj och september-oktober

var fjortonde dag juni-augusti

	Behållarstorlek	Avgift
22.	0-3 m ³ bottentömmande behållare	10 140
23.	5 m ³ bottentömmande behållare	13 900

Helårshämtning – per villa

var fjortonde dag året om

	Behållarstorlek	Avgift
24.	0-3 m ³ bottentömmande behållare	861
25.	5 m ³ bottentömmande behållare	861

Fritidshämtning – per fritidshus

var fjärde vecka april-maj och september-oktober

var fjortonde dag juni-augusti

	Behållarstorlek	Avgift
26.	0-3 m ³ bottentömmande behållare	519
27.	5 m ³ bottentömmande behållare	519

Alla taxor under – taxa B20 t.o.m. B27 täcker en hämtning var fjortonde dag, om det är helårshämtning och var fjärde vecka april t.o.m. maj och september t.o.m. oktober samt var fjortonde dag juni t.o.m. augusti om det är fritidshämtning. För flerfamiljsbostäder och verksamheter kan KSRR efter ansökan medge en tätare hämtning. Om hämtningsintervallet är tätare multipliceras taxan med det nya antalet hämtningar per år delat med ordinarie och sedan tillkommer 15% på totalbeloppet.

I taxa B ingår att behållaren ägs av KSRR undantaget är säckställningar då dessa normalt köps och ägs av fastighetsägaren men ska godkännas av KSRR före användandet. Outnyttjade säckar är KSRR:s egendom.

C Taxa för matavfall – verksamheter

Helårshämtning

1 gång per vecka

	Behållarstorlek	Avgift
28.	140 liter kärl	925
29.	370 liter kärl	2 277

Fritidshämtning

1 gång per vecka under perioden maj-september

	Behållarstorlek	Avgift
30.	140 liter kärl	391
31.	370 liter kärl	963

I taxa C ingår att behållaren ägs av KSRR.

D Taxa för latrin

		Avgift
32.	Helårshämtning 1 gång var fjärde vecka	4 319
33.	Fritidshämtning var fjärde vecka under perioden juni t.o.m. augusti	2 025
34.	Fritidshämtning var fjärde vecka under perioden maj t.o.m. september	4 050

I taxa D32 ingår hämtning av 1 kärl och i taxorna D33 och D34 ingår hämtning av 2 kärl per tillfälle.

I taxa D ingår att behållaren ägs av KSRR. Outnyttjade behållare är KSRR:s egendom.

E Taxa för tilläggstjänst dragväg – hushållssopor, matavfall och latrin

		Avgift
35.	Tilläggspris för förlängt hämtningsavstånd (var fjortonde dag per kärl)	540
36.	Villa och fritidshus per 5 meter för avstånd från fastighetsgränsen till sopkärl >3 m	272
37.	Lägenheter, företag, institutioner m.fl. per 5 meter för avstånd från sopbil eller fastighetsgränsen till sopkärl > 15 meter	272

Taxa E35 t.o.m. E37 kan endast tas i anspråk i de fall som KSRR godkänner.

F Taxa för extrahämtning – hushållssopor, matavfall och latrin

		Avgift
38.	Extrahämtning av ordinarie behållare, säck 160 liter samt kärl från 140 till 240 liter (maximalt 1 vardag efter beställningsdag)	500
39.	Extrahämtning av ordinarie behållare, kärl från 370 till 660 liter (maximalt 1 vardag efter beställningsdag)	750
40.	Extrahämtning av ordinarie behållare, säck 160 liter samt kärl från 140 till 240 liter (inom 3 vardagar efter beställningsdag)	175
41.	Extrahämtning av ordinarie behållare, kärl från 370 till 660 liter (inom 3 vardagar efter beställningsdag)	300
42.	Extrahämtning överfyllda kärl i samband med ordinarie hämtning hos företag lägenheter, institutioner m.fl. (per 200 liter överfyllt avfall i miljörum eller dylikt)	66
43.	Extrahämtning av botten tömmande behållare	1 550
44.	Extrahämtning av latrin vid tillfälliga evenemang, per st	525
45.	Extrahämtning av latrin i samband med ordinarie hämtning, per st.	436

Vid fritidsboende sker hämtning utanför säsongen för taxa F40 och F41 i samband med ordinarie hämtning för helårsboende.

Taxa F44 hämtas i samband med ordinarie hämtning för helårsboende eller fritidsboende.

G Taxa för fett/pumpbart matavfall och slam

	Fett	Avgift
46.	Hämtning av fett/pumpbart matavfall per gång (inplanerade årliga tömningar)	1 189
47.	Behandlingspris fett/pumpbart matavfall från fettavskiljare, per m ³	457

	Slam	Avgift
48.	Slam från enskilda avloppsanläggningar 0-3 m ³ (inplanerade årliga tömningar)	882
49.	Slam från enskilda avloppsanläggningar 3-6 m ³ (inplanerade årliga tömningar)	1 059
50.	Slam från enskilda avloppsanläggningar > 6 m ³ , tillägg per m ³	177
51.	Slam från BDT avloppsanläggningar 0-3 m ³ , per brunn	550
52.	Slam från BDT avloppsanläggningar 0-3 m ³ , per brunn (i samband med tömning av enskild avloppsanläggning)	177
53.	Jourtömning, slam från enskilda avloppsanläggningar 0-6 m ³ (inom 8 timmar från beställningstidpunkt)	2 486

	Tilläggspris för fett och slam	Avgift
54.	Slam från enskilda avloppsanläggningar > 6 m ³ , tillägg per m ³	177

55.	Spolning vid stopp, i samband med tömning, per timme (debiteras per påbörjad halvtimme)	1 079
56.	Dagplanerad tömning 0-6 m ³ (inplanerade årliga tömningar)	250
57.	Extratömning (nästkommande vardag efter beställningsdag)	1 215
58.	Extratömning (överenskommen vardag minimum 2 vardagar efter beställningsdag)	715
59.	Extratömning (inom 4 vardagar räknat från nästkommande vardag efter beställningsdag)	515
60.	Extratömning (inom 6 vardagar räknat från nästkommande vardag efter beställningsdag eller omplanerad årlig tömning)	100

Taxa avvikelse för fettavskiljare och enskilda avloppsanläggningar		
61.	Framkörningsavgift fett om tömning ej skett pga. hinder eller liknande som ej meddelats i förväg av fastighetsägaren till KSRR	500
62.	Framkörningsavgift slam om tömning ej skett pga. hinder eller liknande som ej meddelats i förväg av fastighetsägaren till KSRR	250

Taxa G - För avbokning av joutömning erläggs 50 % av taxan. Avbokning av beställda extratömningar ska göras senast dagen innan. Vid senare avbokning debiteras 100 % av taxan.

H Taxa för trädgårdsavfall

		Avgift
63.	370 liter kärl var fjortonde dag under säsong	700

I taxa H ingår att behållaren ägs av KSRR

I Taxa för el-avfall

		Avgift
64.	Hämtning av mindre el-avfall i 140 liter kärl (var 14:e dag)	2 054

I taxa I ingår att behållaren ägs av KSRR

J Taxa för tömning och hyra av containrar

(Behandlingsavgift per ton enligt taxa M tillkommer)

	Vippcontainrar eller liftdumperscontainrar fast abonnemang	Avgift
65.	Utkörning	715
66.	Hemkörning	715
67.	Byte	715
68.	Hyra per år 3 m ³	3 840

69.	Hyra per år 8-10 m ³	4 884
70.	Helårshämtning var fjortonde dag	8 970
71.	Fritidshämtning var fjärde vecka april-maj och september-oktober samt var fjortonde dag juni t.o.m. augusti	3 795
72.	Extratömning (inom 3 vardagar efter beställningsdag)	500
73.	Extratömning (inom 1 vardag efter beställningsdag)	750

Alla taxor under – taxa J70 t.o.m.J71 täcker en hämtning var fjortonde dag, om det är helårshämtning och var fjärde vecka april t.o.m. maj och september t.o.m. oktober samt var fjortonde dag juni t.o.m. augusti om det är fritidshämtning. . För flerfamiljsbostäder och verksamheter kan KSR efter ansökan medge en tätare hämtning. Om hämtningsintervallet är tätare multipliceras taxan med det nya antalet hämtningar per år delat med ordinarie och sedan tillkommer 15% på totalbeloppet.

	Växelflaksbehållare fast abonnemang (ej komprimatorer eller specialbyggda)	Avgift
74.	Utkörning	540
75.	Hyra per m ³ /år	648
76.	Per tömning (fast hämtningsintervall)	733
77.	Hemtagning och extratömning	799

	Komprimatorer och specialbyggda växelflakshållare m.m. fast abonnemang	Avgift
78.	Per tömning (fast hämtningsintervall)	775
79.	Extratömning	865

	Växelflaksbehållare tillfällig uthyrning evenemang	Avgift
80.	Utkörning	540
81.	Hyra per dag 26 m ³	46
82.	Per tömning (fast hämtningsintervall)	733
83.	Hemtagning och extratömning	799

K Taxa för grovavfall m.m. från bostäder, bohag

(Mottagnings- och behandlingsavgifter per m³ enligt taxa M98 tillkommer)

		Avgift
84.	Per hämtning hos villor och fritidshus	305
85.	Timtid hämtning per timme hos flerfamiljshus	1 079

L Taxa för särskilda tjänster

		Avgift
86.	Timtid, fordon med chaufför, per timme	800
87.	Månadsfakturerering, per år (ej e-faktura eller SWE-faktura)	180
88.	Kärlbyte per st.	250
89.	Intervallbyte, per st	180
90.	Kärltvätt, per st vid tvätt budning (KSRR fastställer datum)	250
91.	Kärltvätt, per st vid tvätt fast abonnemang (KSRR fastställer datum)	110
92.	Utkörning och hämtning av lånekärl max 14 dagar, per kärl (Behandlingsavgift per m ³ enligt taxa M96 tillkommer)	250
93.	Låsbart lock, gravitationslås	730

	Taxa avvikelse för kärl, botten tömmande behållare och containrar	Avgift
94.	Framkörningsavgift pga. hinder om fastighetsägaren ej ställt sitt kärl, gjort sin botten tömmande behållare eller container tillgänglig för extrahämtning, byte eller hemtagning	250

M Mottagnings- och behandlingsavgifter avfallsanläggning Moskogen och Storskogen

		Avgift per ton	Avgift per m ³
95.	Hushållsavfall brännbart	788	105
96.	Hushållsavfall optiskt sorterat	788	105
97.	Matavfall från hushåll	300	40
98.	Grovavfall från bostäder till sortering	1 308	175

Giltighetstid

Denna taxa träder ikraft den 1 januari 2020 på renhållningstjänster utförda efter 31 december 2019. För renhållningstjänster utförda före 1 januari 2020 gäller äldre taxa med tillhörande taxeföreskrift.

Kommunfullmäktige
Kalmar kommun

Förslag till ny Vatten och avloppstaxa 2020

Förslag till beslut

Kalmar Vatten föreslår Kalmar kommunfullmäktige att anta ny VA-taxa att gälla från den 1:e januari 2020.

Bakgrund

Vid styrelsemöte i Kalmar Vatten den 14 november 2019 beslutade styrelsen att anta Verksamhetsplanen med budget 2020 samt ekonomisk planering 2021-2024.

Den nu gällande VA-taxan antogs av Kalmar kommunfullmäktige den 17 december § 189 samt Särtaxa avseende Anläggningsavgift för fastigheter utmed sträckan Kåremo, Nyttorp och Fågelsudd antagen den 28 november 2011 § 226.

Bolaget Kalmar Vatten

Kalmar Vattens övergripande uppdrag lyder: *Att långsiktigt tillgodose kundernas behov av vatten med hög kvalitet samt rena spill- och dagvatten med stor miljöbänsyn, hög effektivitet och god service.*

Kommunens Verksamhetsplan med budget är en övergripande plan för att nå de strategiska målen för budgetåret. Bolagskoncernens Verksamhetsplan har samma struktur som Kalmar kommuns, fokusområdena är;

- Ordning och reda i ekonomin
- Ett grönare Kalmar kommun
- Ett växande attraktivt Kalmar kommun
- Hög kvalitet i välfärden
- Personal och arbetsmiljö

Kalmar kommuns vision 2025 ”Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre” har varit vägledande i arbetet med verksamhetsplanen.

Allmänt om taxan för vatten och avlopp

VA-taxan är en generell modell för att **fördela kostnaderna** inom VA-kollektivet.

Taxan består av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

- **Anläggningsavgiften** är en engångsavgift för att täcka kostnaden för att anlägga en ny VA-anslutning.
- **Bruksavgiften** är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar och andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna. Bruksavgiften delas upp i en **fast** och en **rörlig** del.

Enligt **lagen om allmänna vattentjänster** (31§) ska avgifterna bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

VA-taxekonstruktionen baseras på Svenskt Vatten basförslag. VA-taxekonstruktionen innebär i korthet att:

- Avgifterna fördelas mellan abonnenterna med utgångspunkt i hur stor **nytta** varje fastighet har av VA-tjänsterna. **Nytta = den andel av den totala VA-tjänsten som en fastighet nyttjar.**
- Brukningsavgiftens **fasta del** baseras delvis på det **antal lägenheter** som en fastighet har. För verksamhetslokaler beräknas avgiften utifrån lokalens yta (bruttoarea, BTA). Denna konstruktion är mer exakt anpassad efter varje fastighets förutsättningar.
- Fördelningen mellan brukningsavgiftens fasta och rörliga kostnader är **50/50** (fasta/rörliga kostnader i procent) vilket bättre motsvarar fördelningen av de verkliga kostnaderna. Att ha en fast del som är minst 50 % är en rekommendation från Svenskt Vatten.

Budget och taxenivåer 2020

Den budgeterade intäkter för 2020 beräknas uppgå till 202,6 mnkr fördelade på brukningsavgifter inklusive den **föreslagna justeringen på 6 % på brukningsavgiften**, nyanslutningar och periodisering av anläggningsavgifter, övriga intäkter samt aktivering av arbete förda på investeringsprojekt.

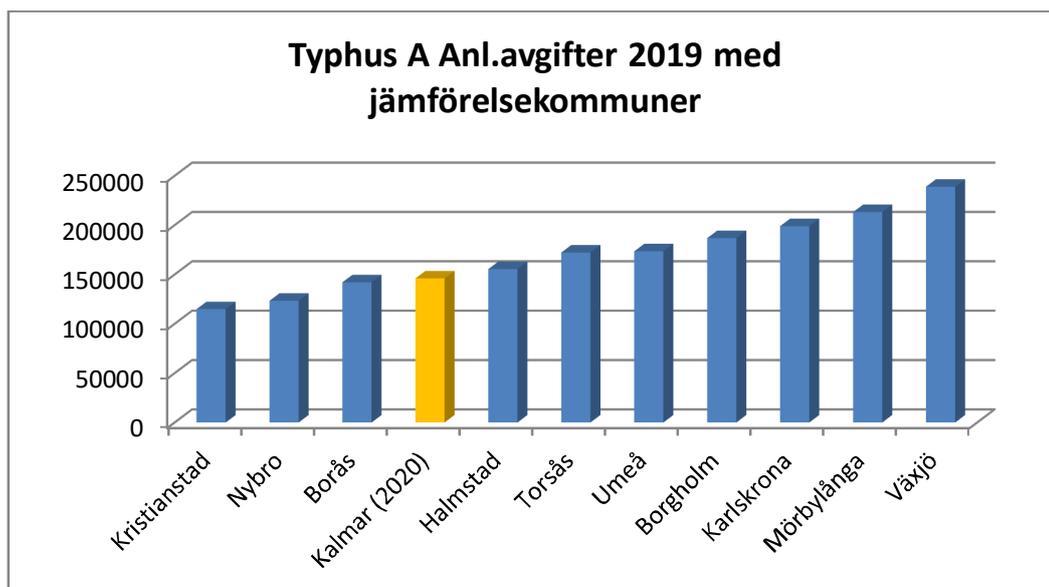
Bolagets kostnader i verksamheten uppgår till – 206,3 mnkr och består av drift och underhåll av Va-anläggningarna, personal- och kapitalkostnader. Personalkostnaden inkl pensionskostnader har ökat mellan åren beroende på fler antal anställda, ökade pensionskostnader samt beräknad årlig lönerrevision. De externa kostnaderna minskar medan kapitalkostnaderna (avskrivningar och räntenettot) ökar beroende på de omfattande investeringar som genomförs under 2020. Resultatet för 2020 planeras till ett underskott på – 3,7 mnkr före bokslutsdispositioner och skatt.

Kalmar Vatten är inne i en expansiv period och de totala investeringarna uppgår under de närmaste fem åren till 1 980,4 mnkr inkl nytt reningsverk. För 2020 uppgår investeringarna med 208,5 mnkr. fördelade på VA-förnyelse 69,8 mnkr, Va-exploateringar 20,2 mnkr, Va-utbyggnad 5,4 mnkr, Vattenverksamheten 56,0 mnkr, spillvatten och pumpstationer 9,7 mnkr, dagvatten 6,3 mnkr, Kalmarsundsverket 37,6 mnkr, infrastruktur diverse 2,0 mnkr samt övriga investeringar på 1,5 mnkr.

Anläggningsavgift

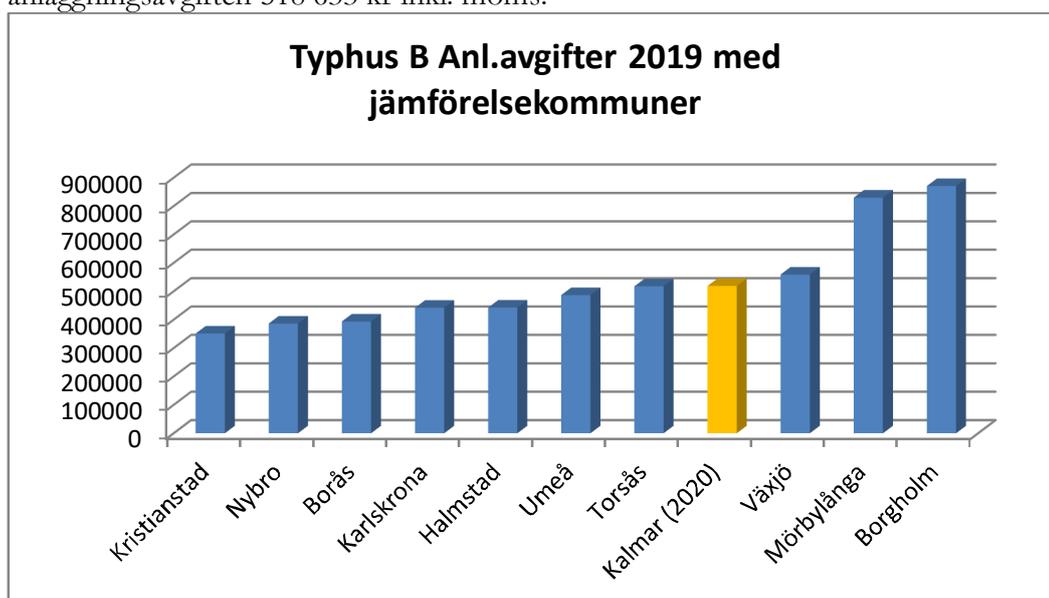
Oförändrad taxa på Anläggningsavgiften.

För ett **Typhus A – villa** (800 m² tomtyta, 1 lägenhet, alla VA-tjänster) är anläggningsavgiften 146 023 kr inkl. moms

Anläggningsavgift (oförändrad) i förhållande till jämförelsekommunernas anläggningsavgifter enligt 2019 års VA-taxor. Källa: VASS-statistik från Svenskt Vatten.

För ett **Typhus B – flerbostadshus** (800 m² tomtyta, 15 lägenheter, alla VA-tjänster) är anläggningsavgiften 518 633 kr inkl. moms.

Anläggningsavgift (oförändrad) i förhållande till jämförelsekommunernas anläggningsavgifter enligt 2019 års VA-taxor. Källa: VASS-statistik från Svenskt Vatten.

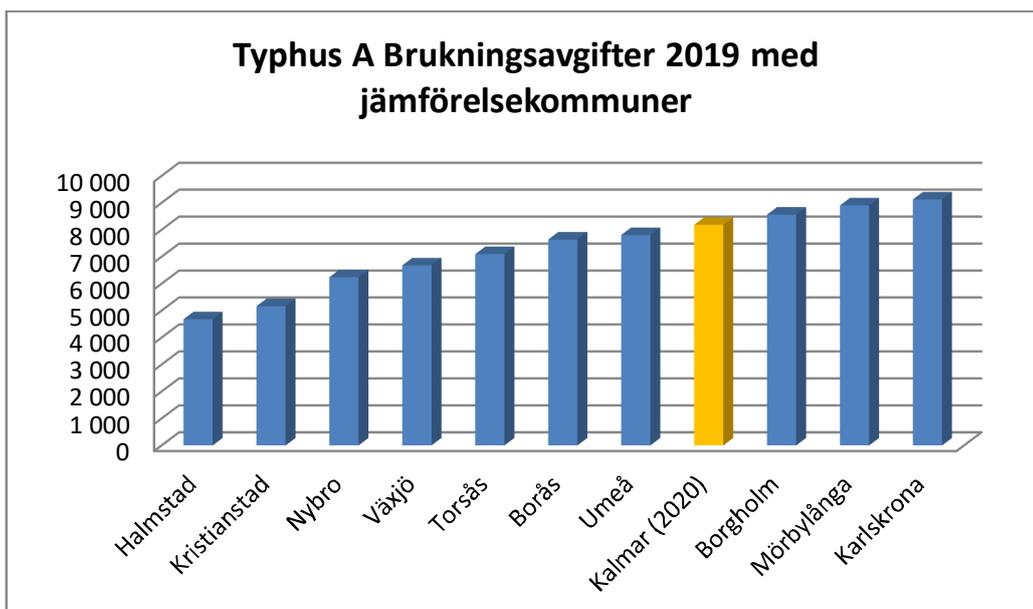
Särtaxa för sträckan Kåremo, Slakmöre, Nyttorp och Fågelsudd

Särtaxan oförändrad, enligt beslut i kommunfullmäktige 28 november 2011 § 226.

Brukningsavgift

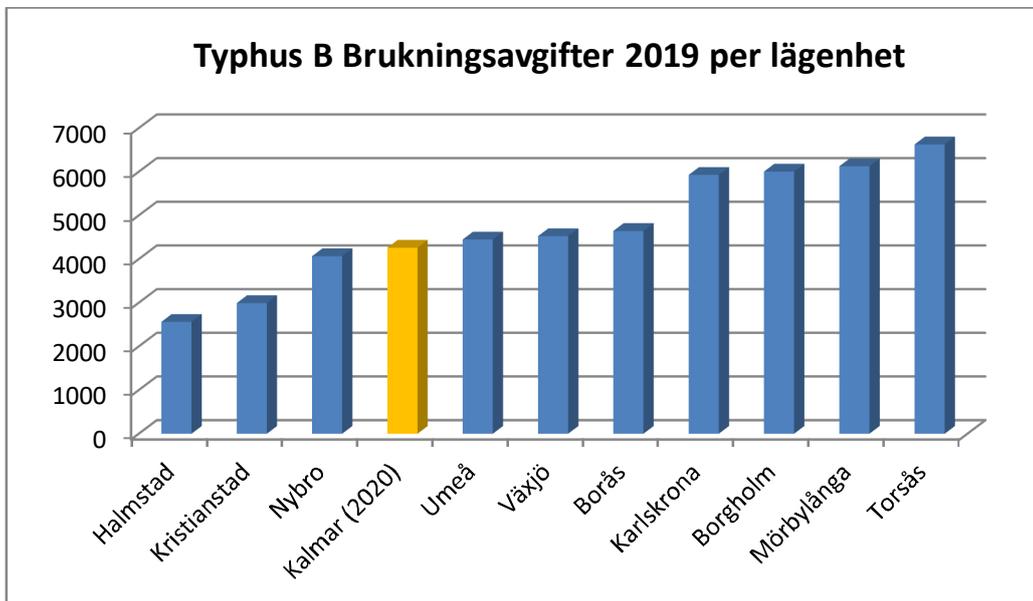
I förslaget föreslås brukningsavgiften öka med 6 %.

För ett **Typhus A – villa** (800 m² tomtyta, 1 lägenhet, alla VA-tjänster) med en årsförbrukning på 150 kubikmeter vatten, ökar årsavgiften från 7 719 kr till 8 182 kr, inkl moms, vilket motsvarar 39 kr per månad under 2020.

Nya förslaget (+ 6 %) i förhållande till jämförelsekommunernas bruksavgifter enligt 2019 års VA-taxor.
Källa: VASS-statistik från Svenskt Vatten.

För ett **Typhus B – flerbostadshus** (800 m² tomtyta, 15 lägenheter, alla VA-tjänster) med en förbrukning på 2 000 kubikmeter vatten, ökar årsavgiften från 60 261 kr till 63 880 kr, inkl. moms, vilket motsvarar en ökning med 20 kr per månad och lägenhet.

Nya förslaget (+ 6 %) i förhållande till jämförelsekommunernas bruksavgifter enligt 2019 års VA-taxor.
Källa: VASS-statistik från Svenskt Vatten

Tillägg/justering av text i VA-taxedokumentet

§ 3

”..., där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad,..”

”Rum i hotell som är utrustat med kök och toalett klassas såsom en lägenhet.”

§ 14.1. a 2), a3)

Justering för avgift för samfällighet inom verksamhetsområde enl nedan

a)		
1)	en fast avgift per år för fastighet som inte ingår i en samfällighet för VA-frågor	3 041 kr 2 869 kr
2)	en fast avgift per år för fastighet som ingår i en samfällighet för VA-frågor där varje fastighet har egen mätning	2 281 kr (reduktion 25%)
3)	en fast avgift per år för fastighet som ingår i samfällighet för VA-frågor med gemensam mätning*	1 521 kr (reduktion 50%)

§ 14.3

Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. ~~Har~~ huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning,

Om vattenförbrukningen inte fastställs genom mätning för bebyggd fastighet, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 180 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 60 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

§ 15

Avgift för bortledning av dagvatten från allmän platsmark föreslås öka med 6 %.

§ 18

Avgifter när fastighetsägaren åsidosätter sina skyldigheter gentemot Kalmar Vatten AB avseende avstängning, påsläpp av vatten, undersökning av vattenmätare, sommaravläsning m.m. föreslås öka med 6 % (självkostnaden).

Övrigt

Entreprenadindex E84 Littnr 322 (läggning av PVC-rör) för oktober 2019.

Kalmar Vatten AB

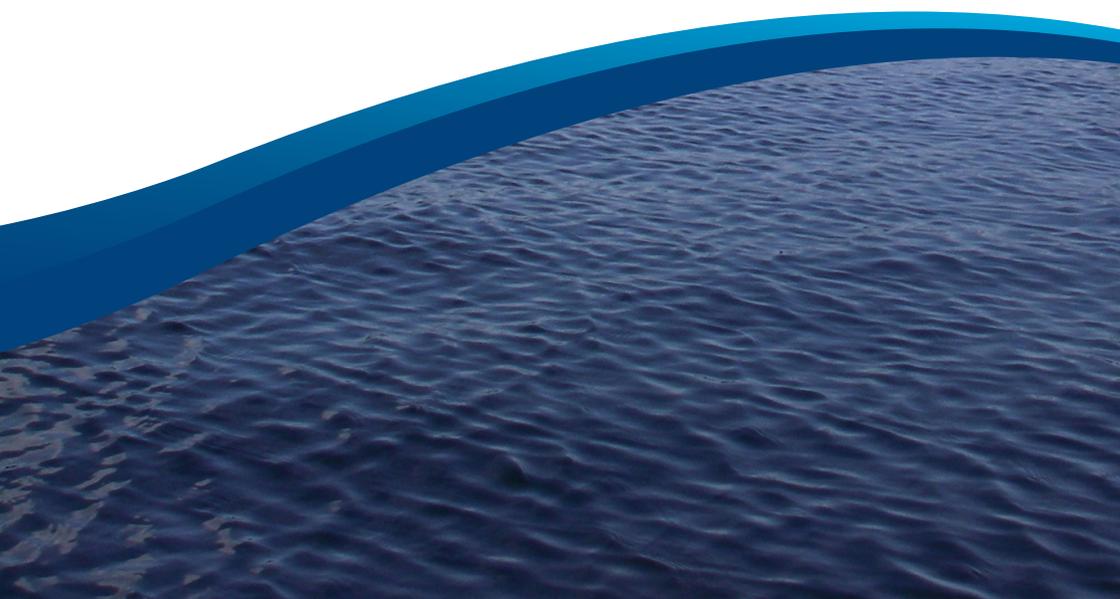
Steve Sjögren
Ordförande

Thomas Bergfeldt
VD

Bilaga: VA-taxa 2020

VA-taxa 2020

Kontaktuppgifter

Huvudman för Kalmar kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning är Kalmar Vatten AB.

Kalmar Vatten AB ägs av Kalmar kommunbolag AB, som i sin tur ägs av Kalmar kommun.

Kalmar Vatten AB

Box 817, 391 28 KALMAR

Besöksadress: Trädgårdsgatan 10

www.kalmarvatten.se

Kundservice

Telefon: 0480 - 45 12 10

E-post: info@kvab.kalmar.se

Taxa för Kalmar kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

och särtaxa för fastigheter utmed sträckan Kåremo, Slakmöre, Nyttorp och Fågelsudd.

Antagen av kommunfullmäktige den xx december 2019 §XXX.
Särtaxan antagen den 28 november 2011 §226.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Kalmar Vatten AB. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Kalmar Vatten AB.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Kalmar kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dg är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av **anläggningsavgifter** och **bruksavgifter**.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Industri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Campingfastighet: fastighet som enligt beviljat bygglov och tillstånd är avsett för campingändamål.

Lägenhet (bostadsenhet): ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Rum i hotell som är utrustat med kök och toalett klassas såsom en lägenhet.

För byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 300-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

För campingfastigheter räknas varje campingstuga som har eget kök eller tillgång till kök, och som är ansluten till V och S, som en lägenhet. För campingplatser med egen anslutning till V och S räknas 2 platser som en lägenhet. För övriga campingplatser och campingstugor, utan egen anslutning till V och S, räknas 4 uppställningsplatser eller stugor som en lägenhet. För övriga byggnader, exempelvis gemensam servicebyggnad och receptionsbyggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

För ett eller flera utrymmen i byggnad, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet, men där nyttan inte kan anses vara samma per lägenhet som för andra fastigheter, ska en sådan enhet räknas som 3/4 av en lägenhet. Exempel på lägenheter med mindre nytta än andra lägenheter är studentrum, äldreboende eller komplementbyggnad med delat kök.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet, samt campingfastighet, skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	35 467 kr	44 334 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	35 467 kr	44 334 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta	30,74 kr	38,43 kr
d)	en avgift per lägenhet	21 292 kr	26 615 kr
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	12 413 kr	15 516 kr

* Avgift enligt 5.1.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1.1 a) och 5.1.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

Särtaxa

5.1.2 Särtaxa för fastigheter utmed sträckan Kåremo, Slakmöre, Nyttorp och Fågelsudd, endast vatten och spillvatten. Gäller fr om 2012-01-01.

Särtaxa antagen av Kommunfullmäktige den 28 november 2011, §226.

För bostadsfastighet och därmed enligt § 3 jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift. Avgift utgår per fastighet med:

Full avgift (kr)	Exkl moms	Inkl moms
a) en avgift avseende en uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för vatten och spillvatten	43 800 kr	54 750 kr
b) en grundavgift	41 800 kr	52 250 kr
c) en avgift per m2 tomtyta	16 kr	20 kr
d) en avgift per lägenhet	13 560 kr	16 950 kr

Avgiftsreduktion:

Del av full avgift som betalas per avgiftsändamål, spillvatten 80 % vatten 20 %.

Avgift enligt 5.12 c) reduceras för större fastighet.

Avgift uttryckt i kronor framgår av följande tabell:

Tomtyta för bostadsfastighet med högst två lägenheter	Exkl moms	Inkl moms
Delen 801 - 1 500 m ²	9,60 kr	12,00 kr
Delen 1 501 - 3 000 m ²	5,60 kr	7,00 kr

Tomtyta för bostadsfastighet med tre eller flera lägenheter och för fastighet som enligt § 3 jämställs med bostadsfastighet.	Exkl moms	Inkl moms
Delen 3 001 m ² -	3,20 kr	4,00 kr

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1.1 a) och 5.1.2 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1.1 c) och 5.1.2 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1.1 a), b) och d) och 5.1.2 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1.1 c) och 5.1.2 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1.1 a) och b) och 5.1.2 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1.1 c) och 5.1.2 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iaktas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1.1 d) och 5.1.2 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1.1 e).

§ 6

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df	35 467 kr	44 334 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	35 467 kr	44 334 kr
c)	en avgift per m ² tomtyta	56,51 kr	70,64 kr
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	12 413 kr	15 516 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Bostads-fastighet och camping- fastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1.1 a) och 5.1.2 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsätt- ning FP (grundav- gift särtaxa)	5.1.1 b) och 5.1.2 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1.1 c) och 5.1.2 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1.1 d) och 5.1.2 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1.1 c) och 5.1.2 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1.1 a) och b) och 5.1.2 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		Bostads-fastighet och camping-fastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1.1 c) och 5.1.2 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1.1 d) och 5.1.2 d)	100%	-	
Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.				

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1.1 c) och 5.1.2 c), och bebyggs campingfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1.1 c), om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt nedan. Detta gäller ej avgifter enligt 5.1.2 då regler för reducering av avgifter enligt 5.1.2 är reglerade i 5.1.2.

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1.1 b) respektive 5.1.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d). Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilken avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledning inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1.1 a) och 5.1.2 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 40 % av avgiften enligt 5.1.1 a) och 5.1.2 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift. Avgift utgår med:

en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	Utan moms	Med moms
Väghållare	81,94 kr	102,43 kr
Icke väghållare	22,94 kr	28,68 kr

§ 10

Avgifter enligt §§ 5-6 är baserade på Entreprenadindex E84 Litt 322 för oktober 2018. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Utan moms	Med moms
a)			
1)	en fast avgift per år för fastighet som inte ingår i en samfällighet för VA-frågor	3 041 kr 2 869 kr	3 801,16 kr 3 586 kr
2)	en fast avgift per år för fastighet som ingår i en samfällighet för VA-frågor där varje fastighet har egen mätning	2 281 kr (reduktion 25%)	2 851,25 kr
3)	en fast avgift per år för fastighet som ingår i samfällighet för VA-frågor med gemensam mätning*	1 521 kr (reduktion 50%)	1 901,25 kr
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	18,02 kr 17,02 kr	22,53 kr 21,25 kr
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet, samt campingfastighet	801 kr 756 kr	1001,25 kr 945 kr
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	96 kr 91 kr	120 kr 113 kr

* Kräver avtal mellan samfällighetsföreningen och huvudmannen

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	35%	45%	17%	3%
Avgift per m ³	14.1 b)	45%	55%	-	-
Avgift per lägenhet	14.1 c)	35%	45%	17%	3%
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	35%	45%	17%	3%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. ~~Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tills vidare inte skall fastställas genom mätning,~~

Om vattenförbrukningen inte fastställs genom mätning för bebyggd fastighet, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 180 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 60 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 100% av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av §18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattnledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 55% av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksningsavgift.

Avgift utgår med:

en avgift per m ² allmän platsmark för bortledande av dagvatten	Utan moms	Med moms
Väghållare	1,38 kr 1,30 kr	1,73 kr 1,62 kr
Icke väghållare	0,46 kr 0,43 kr	0,58 kr 0,54 kr

§ 16

Tillförs avlopps nätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avlopps nätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avlopps nätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågasvarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksningsavgift enligt 14.1 a). Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	14.1 a)	35%	45%	17%	3%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	523 kr 493 kr	653,75 kr 616,25 kr
Uppsättning av vattenmätare	523 kr 493 kr	653,75 kr 616,25 kr
Avstängning av vattentillförsel	452 kr 426 kr	565 kr 532,50 kr
Avstängning av vattentillförsel (obetald faktura)	912 kr 860 kr	1 140 kr 1 075,00 kr
Påsläpp av vattentillförsel	452 kr 426 kr	565 kr 532,50 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	1 363 kr 1 286 kr	1 703,75 kr 1 607,50 kr
Undersökning av vattenmätare, Q34/qn2,5	2 346 kr 2 213 kr	2 932,50 kr 2 766,25 kr
Undersökning av vattenmätare, Q310/qn6	3 806 kr 3 591 kr	4 757,50 kr 4 488,75 kr
Undersökning av vattenmätare, Q316/qn10	4 651 kr 4 388 kr	5 813,75 kr 5 485,00 kr
Byte av skadad vattenmätare, Q34	1 268 kr 1 196 kr	1 585,00 kr 1 495 kr
Byte av skadad vattenmätare, Q310	2 527 kr 2 384 kr	3 158,75 kr 2 980,00 kr
Byte av skadad vattenmätare, Q316	3 261 kr 3 076 kr	4 076,25 kr 3 845,00 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	183 kr 173 kr	228,75 kr 216,67 kr
Förgäves besök	417 kr 393 kr	521,25 kr 491,67 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt §§ 14-18 är baserade på Entreprenadindex E84 Litt 322 för oktober 2019. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Taxans införande

§ 23

Denna taxa träder i kraft **2020-01-01**. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.3 och 14.7 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster.

Kalmar Vatten

www.kalmarvatten.se

Telefon: 0480 - 45 12 10

E-post: info@kvab.kalmar.se

Besöksadress: Trädgårdsgatan 10

Kalmar Vatten AB

Box 817

391 28 Kalmar

Handläggare
Jonas Agerhed
50102

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-11-20 Ärendebeteckning KS 2019/0026

Kommunstyrelsen

Kalmar kommuns månadsrapport efter oktober

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar fortsatta negativa budgetavvikelser från socialnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och Södermøre kommunalnämnd.

I övrigt fattas inga beslut med anledning av Kalmar kommuns månadsrapport efter oktober 2019.

Bakgrund

Enligt kommunens principer för ekonomistyrning ska till kommunstyrelsen redovisas en månadsrapport per februari, juni och oktober. Rapporten ska vara kort och sammanfattande och ge en översiktlig beskrivning av det ekonomiska läget med fokus på helårsprognosen för innevarande år.

Prognosen för årets resultat är 112,6 miljoner kronor (mnkr), vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,8 mnkr.

Prognosen för de samlade investeringsutgifterna är 466,4 mnkr, vilket är 119,9 mnkr lägre än den budgeterade nivån på 586,3 mnkr.

Jonas Agerhed
Budgetchef

Maria Björkman
Ekonomidirektör

Bilaga

Månadsrapport efter oktober 2019

Månadsrapport efter oktober 2019

Kalmar kommun

Sammanfattning

Enligt kommunens principer för ekonomistyrning ska det redovisas en månadsrapport per februari, juni och oktober till kommunstyrelsen. Rapporten ska vara kort och sammanfattande och ge en översiktlig beskrivning av det ekonomiska läget.

Månadsrapporten efter oktober är årets sista prognos och 10 månaders utfall finns som utgångspunkt för bedömningarna av prognosen för helåret.

Prognosen för årets resultat är 112,6 miljoner kronor (mnkr), vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,7 mnkr. Prognosen är 10,2 mnkr högre än föregående prognos efter augusti.

Prognosen för de samlade investeringsutgifterna är 466,4 mnkr, vilket är 119,9 mnkr lägre än den budgeterade nivån på 586,3 mnkr.

Prognos driftredovisning

Belopp i mnkr	Prognos helår 2019	Budget helår 2019	Avvikelse
Kommunstyrelsen totalt	-634,0	-646,7	12,7
- varav kommunledningskontoret	-318,6	-328,6	9,9
- varav överförmyndarnämnden	-11,6	-11,6	0,0
- varav exploateringsverksamhet	5,0	0,0	5,0
- varav gymnasieverksamhet	-308,7	-306,5	-2,2
Kommunens revisorer	-2,7	-2,7	0,0
Samhällsbyggnadsnämnden	-44,1	-42,2	-1,9
Servicenämnden	-190,3	-191,1	0,8
Kultur- och fritidsnämnden	-193,9	-194,3	0,3
Utbildningsnämnden	-1 071,1	-1 077,5	6,4
Omsorgsnämnden	-722,9	-747,8	24,9
Socialnämnden	-826,6	-815,5	-11,1
Södermøre kommundelsnämnd	-243,6	-238,2	-5,4
Summa nämnderna	-3 929,2	-3 956,0	26,8
Finansförvaltningen, del av	-32,7	-37,2	4,5
Jämförelsestörande poster	6,8	0,0	6,8
Verksamhetens nettokostnader	-3 955,1	-3 993,2	38,1
Skatteintäkter totalt	4 043,6	4 007,4	36,2
- varav skatteintäkter	3 251,6	3 245,7	5,9
- varav generella statsbidrag och kommunal utjämning	792,0	761,7	30,3
Verksamhetens resultat	88,5	14,2	74,3
Finansiella poster	24,1	11,5	12,5
- varav finansiella intäkter	27,6	23,1	4,5
- varav finansiella kostnader	-3,5	-11,5	8,0
Resultat efter finansiella poster	112,6	25,8	86,8
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	112,6	25,8	86,8

Nämndernas avvikelser

Nämndernas samlade prognostiserade budgetavvikelse är ett överskott gentemot budget på 26,8 mnkr. De mer betydande avvikelserna utgörs av:

- Kommunstyrelsens kommunledningskontor 9,9 mnkr främst beroende på avvikelser inom flyktingmottagande och arbetsmarknadsverksamhet. Exploateringsverksamheten väntas ge 5,0 mnkr i överskott. Anslaget för gymnasieverksamhet kommer att avvika negativt med 2,2 mnkr efter avstämning av antal invånare 16-19 år som påverkar avgiften till Kalmarsunds Gymnasieförbund.
- Omsorgsnämnden 24,9 mnkr, främst beroende på högre intäkter från avgifter och lägre personalkostnader till följd av minskad vårdtyngd än förväntat.
- Utbildningsnämnden 6,4 mnkr, beroende på bland annat lägre personalkostnader och lägre utbetalningar till fristående aktörer än förväntat.
- Socialnämnden -11,1 mnkr, främst beroende på höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården.
- Södermöre kommundelsnämnd -5,4 mnkr, främst beroende på minskat elevantal i skolan och ökad vårdtyngd i omsorgsverksamheten.
- Samhällsbyggnadsnämnden -1,9 mnkr, främst beroende på höga kostnader för bostadsanpassningar.

Finansförvaltning

För internränta, pensioner m.m. beräknas en positiv budgetavvikelse med 4,5 mnkr. Prognosen för de totala pensionskostnaderna utgör 2,0 mnkr av dessa. Övriga centrala poster, såsom anslag för löneökningar, kapitaltjänstkostnader och resursfördelning samt internränta bedöms samlat få ett utfall som ger 2,5 mnkr lägre kostnader än budgeterat.

Skatter, utjämning och generella statsbidrag

Utifrån SKL:s senaste bedömning om skatteunderlagets utveckling för 2019 blir den samlade intäkten från skatter, utjämning och generella statsbidrag 36,2 mnkr högre än budgeterat. Det beror främst på ett högre invånarantal samt att de av regeringen fastställda uppräkningsfaktorerna för skatteunderlaget är högre än vad som fanns i prognos när budgeten lades.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster utgörs även av realisationsvinster på sålda anläggningstillgångar, såsom fastigheter. Försäljningar har genererat en reavinst på 6,8 mnkr totalt, bland annat fastigheten Svärdfisken 1 och tomträtten Traktorn 3. Utöver detta har också liksom tidigare år ett antal fordon sålts.

Finansiella intäkter och kostnader

För de finansiella intäkterna och kostnaderna samlat är bedömningen en positiv budgetavvikelse med 12,5 mnkr, främst beroende på lägre räntekostnader än budgeterat men också något högre intäkter från utdelningar och borgensavgifter samt återbäring från Kommuninvest.

Samlad prognos

Den samlade prognosen för årets resultat är 112,6 mnkr, vilket är 86,8 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 25,8 mnkr. Det är även 10,2 mnkr högre än den föregående prognosen, efter augusti månad.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har innehavet i KLP (Kalmar läns pensionskapitalförvaltning) avyttrats. Reavinsten uppgår till 89,0 mnkr. Denna post har i prognosen efter oktober inte upptagits som en intäkt, då det samtidigt pågår ett arbete inför kommande bokslut med att ta fram underlag för åtgärder som kan förväntas belasta resultatet 2019 med i storleksordningen motsvarande belopp. Därav är bedömningen att det är en mer rättvisande bild av prognosen för helårsresultatet att låta denna post vara utanför prognosen.

Prognos investeringsredovisning

År: 2019 Projekttyp: Investering Enhet: Tkr

Konto	Budget VR okt 2019	Prognos VR okt 2019	Avvikelse
Fastigheter	244 300	211 600	32 700
Infrastruktur	120 000	99 000	21 000
Exploateringsverksamhet	116 500	63 500	53 000
Gymnasieverksamhet			
Övrigt	23 400	26 200	-2 800
Summa Kommunstyrelsen	504 200	400 300	103 900
Kommunens revisorer			
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	0
Varav fastighet	37 440	28 000	9 440
Varav infrastruktur	7 000	7 000	0
Varav övrigt	11 460	12 259	-799
Summa Servicenämnden	55 900	47 259	8 641
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	3 500	500
Utbildningsnämnden	7 600	6 300	1 300
Omsorgsnämnden	10 200	4 600	5 600
Socialnämnden	1 400	1 400	0
Södermöre kommundelsnämnd	1 900	1 900	0
Summa Investeringar	586 300	466 359	119 941

Prognosen för kommunens investeringar visar på totalt 466,4 mnkr mot budgeterade 586,3 mnkr. Avvikelsen återfinns till största del inom fastigheter, infrastruktur och exploateringsverksamheten och beror på tidsförskjutningar i projekten för bland annat Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm, Fjölebro och Fredriksskans. Servicenämndens avvikelse inom fastighet hänförs till tidsförskjutningar i underhållsprojekt och Omsorgsnämndens avvikelse beror på förskjuten tidsplan för inköp av inventarier till Oxhagshemmet. Även Utbildningsnämnd och Kultur- och fritidsnämnds avvikelse beror på tidsförskjutningar.

Prognos per nämnd

Kommunstyrelsen

Prognosen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 12,7 mnkr. Överskottet består till största delen på avvikelser för Arbete och välfärd (+10 mnkr). Schablonersättningarna från Migrationsverket har minskat under året, men så har även kostnaderna. Intäkterna fortsätter att överstiga kostnaderna och genererar därmed en positiv avvikelse. Överskottet hos Mark och exploatering (+4,4 mnkr) avser ersättningar för deponier, där en genomförd anpassning av gjorda beräkningar har lett till lägre kostnader. Överskott prognostiseras också på exploateringsverksamheten (+5,0 mnkr).

Underskott prognostiseras hos brandkåren (-4,5 mnkr), vilket beror på bl.a. högre kostnader för jourersättning och beredskap jämfört med budget, samt att intäkter för Trygghets- och larmcentralen, (TLC) inte prognostiseras komma in i den nivå som budgeterats. Gymnasieverksamheten prognostiserar ett underskott (-2,2 mnkr) som beror på ökat antal 16-19-åringar, vilket leder till ett ökat medlemsbidrag till Kalmarsund gymnasieförbund.

Investeringsprognosen visar ett överskott om 103,9 mnkr jämfört med budget vilket till största delen beror på tidsförskjutningar i projekten Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans.

Samhällsbyggnadsnämnd

Samhällsbyggnadskontoret har inledningsvis i år haft ett antal vakanta tjänster vilket innebär en lägre förbrukning än budgeterat avseende personalkostnaderna, 4,1 mnkr, och prognosen för helår ger ett överskott på 3,1 kr efter att ett flertal tjänster tillsatts under sommar och hösten. Under sommaren har även fem enheter haft ett antal praktikanter anställda som inneburit ökade personalkostnader, vilket har tagits hänsyn till i prognosen.

Förbrukningen för övriga verksamhetskostnader ligger totalt något högre än budgeterat vilket innebär en avvikelse på minus 2,3 mnkr, varav avvikelsen för bostadsanpassningsbidrag utgör minus 1,8 mnkr. Prognosen totalt för övriga kostnader är ett underskott mot budget på drygt minus 6,9 mnkr, varav bostadsanpassningsbidrag minus 3,5 mnkr. Även kapitaltjänstkostnaderna har en prognos med underskott, minus 0,3 mnkr.

Till och med oktober månad finns det mer eller mindre avvikelser inom alla verksamhetsområde och helårsprognosen för förvaltningen visar på ett underskott gentemot budget 2019 på 1,9 mnkr.

Serviceämnd

Efter oktober visar serviceförvaltningens prognos på ett överskott mot budget på 0,8 mnkr.

Intäkterna beräknas ge ett överskott mot budget på 8,6 mnkr. En stor del av detta beror på ökad volym inom transportverksamheten samt på kustmiljöprojekt som ej varit budgeterade. Motsvarande kostnader återfinns under posten övriga kostnader.

Personalkostnaderna beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 4,9 mnkr, delvis på grund av svårigheter att rekrytera. Kapitalkostnaderna beräknas ge en negativ avvikelse mot

budget med 1,6 mnkr. Dessa kostnader är svårbudgeterade då de beror på hur stor del av investeringarna som blir färdigställda under året.

Lokalkostnader beräknas ge ett överskott jämfört med budget på 0,2 mnkr.

Övriga kostnader beräknas ge ett underskott på 11,2 mnkr jämfört budget. En stor del av detta underskott beror på ökad volym inom transportverksamheten med fler och dyrare fordon. De ökade livsmedelspriserna beräknas ge ett underskott på 2,7 mnkr. LifeSURE-projektet, som till stor del finansieras av EU-bidrag, beräknas ge ett underskott för året på cirka 1,8 mnkr.

Investeringar förväntas ge en positiv avvikelse mot budget på 8,6 mnkr. Främst beror detta på två projekt om totalt 6,5 mnkr som inte kommer hinnas med under året; ombyggnation av omklädningsrummen på Lindsdalsskolan samt Kalmarsundsskolan. Därtill har ett bygglov för förskolan Ringdansen överklagats. Fler biogasbilar samt fler bilar till bolagen har levererats än budgeterat.

Kultur- och fritidsnämnd

Prognosen för helåret är en positiv budgetavvikelse med 0,3 mnkr.

I prognosen har medräknats utgifter för utrustning i KIFAB Arena , 5,1 mnkr. Reparationen av Vasabrunnen 0,7 mnkr är medräknad.

Investeringsbudgeten har planerats om under året. I planeringen avsattes 1 mnkr för bibliotekets inredning. Detta kommer inte att effektueras i år. Istället har två nya investeringsobjekt kommit till: Lösinventarier i KIFAB Arena (0,5 mnkr) samt konstnärlig utsmyckning av KIFAB Arena (0,5 mnkr).

Utbildningsnämnd

Prognosen efter oktober är en positiv budgetavvikelse med totalt 6,4 mnkr.

Personalkostnaderna lämnar på totalen ett överskott på 4,0 mnkr (de medel som erhålls eller lämnas tillbaka vid avstämningen av resursfördelningen samt undanlagda pengar i budgetarbetet för de enheter som ska återställa sina negativa resultatutjämningsfonder ingår). Övriga kostnader omfattar 6,7 mnkr i överskott för planerade utbetalningar till fristående aktörer, 0,9 mnkr i överskott för telefonikostnader, förbrukningsinventarier och pedagogiskt material ger underskott mot budget på -5,8 mnkr samt överskott på förvaltningschefens strategiska medel på 0,6 mnkr. Lokal- och kapitalkostnaderna ger resultat enligt planerat.

Något färre antal barn än planerat förväntas det bli i förskoleverksamheten, -9 säger denna prognosen. Förra prognosen sa +6 och i juni var prognosen +26 barn, så det är en relativt stor förändring. Prognosen bygger på verkligt antal barn januari till oktober och enheternas bedömning av november och december.

Antalet elever i grundskolan blir fler än planerat, främst i årskurs 1-3. Prognosen bygger på verkligt antal barn januari till oktober och enheternas bedömning av november och december. Tidigare prognoser har legat lite högre, och minskningen finns främst på de fristående skolorna.

På de flesta fritidshem har det alltid varit flest barn i januari-april/maj och sen trappas det av. Liksom förra året sågs att det börjar trappas av redan i februari/mars hos en del vilket gör att prognosen för antal barn i fritidshem skruvas ner.

Socialnämnd

Prognosen för socialnämnden har förbättrats och visar efter oktober ett underskott på -11,1 mnkr. Den största avvikelser orsakas av höga kostnader för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården. Placeringskostnaderna inom vuxna missbruksvården har minskat kraftigt under året vilket innebär budgetbalans på månadsbasis sedan juni.

Verksamheten för ensamkommande barn visar under-skott pga. omställningskostnader för framför allt lokaler. En annan anledning till underskottet är snabbare handläggning hos migrationsverket vid ansökan om svenskt medborgarskap, vilket har medfört lägre intäkter än beräknat. Överskott finns inom ekonomiskt bistånd, och inom några av verksamheterna inom funktionshinderomsorgen, bland annat korttidsvistelse, daglig verksamhet och personlig assistans. Sparbeting kopplat till övergång av entreprenad drift av personlig assistans på 7,2 mnkr har uppnåtts under året genom minskade kostnader för jour och administrativa resurser.

Förändringsarbetet inom den sociala barn-och ungdomsvården fortsätter för att komma tillrätta med höga kostnader för externa placeringar. Bl.a. har förbättrings-team bildats för att utveckla öppenvården genom olika samordnade insatser. Inom ensamkommandeverksamheten har förvaltningen tillsammans med serviceförvaltningen tagit fram plan för hur tomlokaler ska avyttras. Arbetet med omställning i verksamheten pågår ständigt med anledning av minskat antal ensamkommande ungdomar.

Omsorgsnämnd

Ökade intäkter i form av avgifter och ersättning för moms. Budgeterade personalkostnader ger ett överskott på grund av lägre vårdtyngd än förväntat. Tidigare satsningar på kompetensutveckling av vårdpersonal gör att förbrukningen av extraresurser minskar. HSL gör en kraftig upprättning av tidigare aviserad varians. Generellt god planering av sommarbemanningen förbättrar resultatet ytterligare. Genomlysning av fastigheternas driftskostnader gör att pengar kan hämtas hem. Mindre omfattning av LOV och förskjuten tidplan för planerade insatser inom teknikenheten gör att övriga kostnader inte når upp till budgetnivå.

Sammanfattningsvis visar prognosen efter tio månader ett överskott på 24,9 miljoner kronor.

Södermøre kommunaldelsnämnd

Den ekonomiska prognosen för Södermøre kommunaldelsnämnd visar ett underskott om 5,3 mnkr. Underskottet har under slutet av året ökat. Att underskottet ökar beror på att omsorgsverksamheten i Södermøre kommunaldel under de senaste månaderna haft en ökad vårdtyngd i en redan ansträngd verksamhet. Enheterna har fått tillsätta extra personal för att kunna tillgodose omsorgstagarnas vårdbehov samt för att bibehålla en god arbetsmiljö för personalen. Prognosen för den pedagogiska verksamheten visar även den ett högre underskott än tidigare redovisat. Underskottet beror på ett fortsatt minskat antal barn och elever i verksamheterna samtidigt som behovet hos barn och elever ökat och bidragit till att fler personal behövt tillsättas.

Den ekonomiska prognosen gällande investeringar visar budget i balans.

Åtgärder för budgetföljsamhet arbetas med ur flertalet aspekter för att få en så snabb ekonomisk påverkan som möjligt. För att minska underskott och planera för

budgetföljsamhet har Södermöre kommunalförvaltning fokuserat på bemanning, planering och organisation.

För att möjliggöra för att effektivare kunna bemöta en ökad vårdtyngd har specialiserade avdelningar införts på ett av omsorgsboendena i Södermöre. De specialiserade avdelningarna syftar till att personalen kan vara speciellt inriktade på demensdiagnos och korttidsverksamheten för att på så sätt kunna hantera den ökande vårdtyngden på ett effektivare sätt men ger även positiva effekter ur kvalitetsynpunkt. Det planeras för ytterligare en demensavdelning under hösten 2019. Inom den pedagogiska verksamheten görs en översyn av organisation kring lokaler och personal. Cheferna har sett över klasskonstellationer och möjlighet för enheter att dela tjänster med syfte att använda lokaler och personal på ett effektivare sätt och därigenom minska kostnader med syfte att uppnå budgetföljsamhet.

En annan åtgärd som vidtagits är optimerad schemaläggning på Södermöres omsorgsboenden. Enhetscheferna tillsammans med förvaltningsekonom och HR specialist har träffat systemförvaltare för schemaläggning för att se över befintliga scheman och utifrån tillgänglig personal optimerat schemaläggningen.

För att ge förutsättning för en stabilare ekonomi, hög grad av kontinuitet och en säkrare vikarieanskaffning arbetar verksamheterna i Södermöre för en gemensam poolverksamhet. Tanken med poolverksamheten är att göra det möjligt för personalen att arbeta över verksamhetsgränserna, till exempel både inom omsorgsverksamheten och förskola och fritids.

Handläggare
Anna Emrin

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-11-20

Ärendebeteckning
KS 2018/1102

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ekonomirapport efter oktober

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fattar inte något beslut med anledning av månadsrapporten efter oktober 2019.

Bakgrund

Kommunledningskontoret redovisar varannan månad det ekonomiska utfallet för perioden och en ekonomisk prognos för årsutfallet.

Kommunstyrelsens förbrukning efter oktober uppgår till 73,6% jämfört med riktvärdet 83,3%. Totalt för kommunledningskontoret prognostiseras en positiv budgetavvikelse om 14,9 miljoner kronor, medan gymnasieverksamheten prognostiserar en negativ budgetavvikelse om -2,2 miljoner kronor. Totalt prognostiseras därmed en positiv budgetavvikelse om 12,7 miljoner kronor totalt för kommunstyrelsen.

Anna Emrin
Ekonom

Bilaga
Kommunstyrelsens månadsrapport efter oktober 2019

Månadsrapport efter oktober 2019

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2019-10-31 Organisation: Kommunstyrelsen

Kalmar kommun

Kommunstyrelsen

Prognosen för kommunstyrelsen visar ett överskott på 12,7 mnkr. Överskottet består till största delen på avvikelser för Arbete och välfärd (+10 mnkr). Schablonersättningarna från Migrationsverket har minskat under året, men så har även kostnaderna. Intäkterna fortsätter att överstiga kostnaderna och genererar därmed en positiv avvikelse. Överskottet hos Mark och exploatering (+4,4 mnkr) avser ersättningar för deponier, där en genomförd anpassning av gjorda beräkningar har lett till lägre kostnader. Överskott prognostiseras också på Exploateringsverksamheten (+5,0 mnkr).

Underskott prognostiseras hos Brandkåren (-4,5 mnkr), vilket beror på bl.a. högre kostnader för jourersättning och beredskap jämfört med budget, samt att intäkter för TLC inte prognostiseras komma in i den nivå som budgeterats. Gymnasieverksamheten prognostiserar ett underskott (-2,2 mnkr) som beror på ökat antal 16-19-åringar, vilket leder till ett ökat medlemsbidrag till Kalmarsund gymnasieförbund.

Investeringsprognosen visar ett överskott om 103,9 mnkr jämfört med budget, vilket till största delen beror på tidsförskjutningar i projekten Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans.

Prognos driftredovisning

År: 2019 Ansvar: 13 KOMMUNSTYRELSEN Projekttyp: Drift Enhet: Tkr

Driftredovisning nämnd	Budget VR okt 2019	Prognos VR okt 2019	Avvikelse
Intäkter	-266 590	-270 590	4 000
Personalkostnader	317 015	320 015	-3 000
Lokalkostnader	38 672	38 672	0
Kapitalkostnader	45 430	45 430	0
Övriga kostnader	512 142	500 428	11 714
Summa KOSTNADER	913 259	904 545	8 714
Summa RESULTAT	646 669	633 955	12 714

Prognosen efter oktober månad visar på avvikelser jämfört med budget. Totalt för kommunstyrelsen prognostiseras ett överskott på 12,7 mnkr, där prognosen för KLK är ett överskott på 14,9 mnkr och prognosen för gymnasieverksamheten är ett underskott på 2,2 mnkr. Förbrukningen efter oktober månad är 73,6 procent vilket kan jämföras med riktvärdet på 83,3 procent. Avvikelsen gällande intäkterna beror på ökade intäkter för exploateringsverksamheten. Avvikelsen gällande personalkostnader beror på högre personalkostnader för arbetsmarknadsenheten och brandkåren. För övriga kostnader beror avvikelsen främst på lägre kostnader inom flykting och integration jämfört med budgeterat.

Driftredovisning	2019		
	Budget	Utfall	Avvikelse
tkr			
Verksamhetsområde			
Koncernledning	43 136	43 136	0
Upphandling och kansli	28 149	28 149	0
Ekonomi	61 950	61 950	0
HR	29 323	29 323	0
Arbete & välfärd	41 713	31 713	10 000
Mark och exploatering	4 292	1 045	4 447
Exploateringsverksamheten	0	-5 000	5 000
Kommunikation	14 732	14 732	0
IT	50 076	50 076	0
Brandkåren	55 198	59 698	-4 500
Överförmyndarverksamheten	11 618	11 618	0
Gymnasieverksamheten	306 482	308 715	-2 233
Summa	646 669	635 155	12 714

Verksamhetsområdet arbete & välfärd prognostiserar ett överskott på 10,0 mnkr. Schablonersättningarna från Migrationsverket har minskat under året och prognostiserat utfall är lägre än den budgeterade intäkten, men även kostnaderna för flykting och integration har minskat jämfört med budget. Bl.a. så är kostnaderna för försörjningsstöd och samhällsorientering lägre än budgeterat. Samhällsorienteringen utförs nu i egen regi vilket har lett till lägre kostnader. Även kostnader för tolk är lägre än budgeterat då enheten har anställd personal till detta istället för att köpa tjänsten. Däremot så prognostiserar arbetsmarknadsenheten ett underskott, som beror på utökad administration vilket är en följd av nytillkomna verksamheter, samt att arbetsförmedlingen beslutar om åtgärder som är mer kostsamma för kommunen. Enheten har också mist intäkter från ett avtal med Arbetsförmedlingen. Även kunskapsnavet prognostiserar överskott beroende på högre statsbidrag än budgeterat.

Avvikelsen som prognostiseras på verksamhetsområde Mark och exploatering avser anpassning till gjorda beräkningar avseende avsättningar för deponier. Effekten blir i år lägre kostnader och leder till en positiv resultatpåverkan.

Exploateringsverksamheten prognostiserar ett överskott på 5,0 mnkr, som hänförs till både ökade intäkter och lägre kostnader jämfört med budget.

Brandkåren prognostiserar ett underskott på -4,5 mnkr. Underskottet beror på ordningsvakternas utökade tjänstgöring där kostnaderna överskrider budget och ökade personalkostnader pga. att det vid ett par bränder har behövts kallas in ledig personal. Intäkterna för TLC når inte helt upp i budgeterad nivå vilket också medverkar till underskottet. Även kostnader för reparation och underhåll av maskiner är högre än budgeterat.

Övriga verksamhetsområden inom kommunledningskontorets verksamhet prognostiseras klara sin budget utan avvikelser.

Gymnasieverksamhetens prognos för 2019 är -2,2 mkr. Avvikelsen beror på att antalet 16-19-åringar har ökat i förhållande till det antal som beräknades i budgetunderlaget.

Prognos investeringsredovisning

År: 2019 Ansvar: 13 KOMMUNSTYRELSEN Projekttyp: Investering Enhet: Tkr

Investeringsredovisning nämnd	Budget VR okt 2019	Prognos VR okt 2019	Avvikelse
Inkomster			
Utgifter	504 200	400 300	103 900
Summa NETTOINVESTERINGAR	504 200	400 300	103 900

Investeringsredovisning tkr	2019		
	Budget	Utfall	Avvikelse
Verksamhetsområde			
Koncernledning	700	700	0
Ekonomienheten	4 000	4 000	0
Mark och exploatering	3 000	3 000	0
Exploateringsverksamheten	113 500	60 500	53 000
IT	11 000	14 800	-3 800
Brandkåren	7 700	6 700	1 000
Fastighet och infra	364 300	310 600	53 700
Summa	504 200	400 300	103 900

Investeringsprognosen per oktober är förändrad jämfört med tidigare prognos och visar nu ett större överskott jämfört med budget. Prognosen för året är per oktober 103,9 mnkr totalt.

Exploateringsverksamheten prognostiserar ett överskott på 53,0 mnkr och fastighet och infrastruktur prognostiserar ett överskott på 53,7 mnkr. Överskottet beror på tidsförskjutningar i projekten Fjölebro, Södra staden, Karlssons äng, Södra Ljungbyholm och Fredriksskans.

IT har haft ökade investeringskostnader för inköp av bl.a. lagringsutrymme vilket leder till ett underskott. Brandkåren fick inför 2019 extra investeringsmedel för en brandbil där inte kostnaderna blev riktigt så höga som budgeterat varför ett överskott lämnas.

Handläggare

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-11-13

Ärendebeteckning
KS 2019/0704

Kommunfullmäktige

Kalmar kommuns Risk- och sårbarhetsanalys

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar Risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022.

Befintlig Risk- och sårbarhetsanalys för Kalmar kommun upphör härmed att gälla.

Bakgrund

För varje mandatperiod ska Sveriges kommuner anta en Risk- och sårbarhetsanalys enligt MSBFS 2015:4. Syftet med analysen är att i förväg belysa de risker och sårbarheter som kommunen kan utsättas för.

Analysen är till viss del säkerhetsskyddsklassificerad vilket innebär att endast den publika delen är öppen. Riskerna och sårbarheterna är skyddade enligt Offentlighets- och sekretesslagen 18 kap. 13§ samt 15 kap. 2§. Dessa risker och sårbarheter finns redovisade i matrisform för varje samhällsviktig verksamhet.

Bilaga 1 till Risk- och sårbarhetsanalysen är säkerhetsskyddsklassificerad i nivå Begränsad hemlig och föreslås fastställas av kommundirektören.

Sammanställning av remissvar

Nedan följer en sammanställning av inkomna remissvar:

Kalmarsunds överförmyndarnämnd

- Nämnden har inte något ytterligare att anföra.

Kalmarsunds Gymnasieförbund

- Förbundet har inte något ytterligare att anföra.

Kalmarsundsregionens Renhållare

- Förbundet önskar en ändring i skrivningen kring farligt avfall.

Omsorgsnämnden

- Önskar att en handlingsplan följer upp arbetet med Risk- och sårbarhetsanalysen.
- Önskar att ett antal sakfel ändras som t.ex. adresser och antal vårdplatser
- Önskar att analysen förtydligar hur man räknar fram risktalen samt att det i två förekommande fall är fel uträkning i exemplen.

Samhällsbyggnadsnämnden

- Föreslår ändringar kopplat till områden med bensinstationer, farligt godsleder eller järnväg.

Servicenämnden

- Föreslår en ändring gällande försäkringsarbetet där detta numera hanteras av serviceförvaltningen och inte upphandlingsenheten.
- Texten som omfattar internt försäkringsskydd tas bort helt då detta inte längre finns.

Socialnämnden

- Önskar att två av deras verksamheter, individ- och familjeomsorg samt funktionshinderomsorg, förs in i listan över identifierade kritiska beroenden.

Södermøre kommunaldelsnämnd

- Önskar att texten kring simundervisning ändras från årskurs 2 till förskoleklass med möjlighet till uppföljning och mer träning.

Utbildningsnämnden

- Samma som Södermøre kommunaldelsnämnd.

Genomförda ändringar

Ändringar enligt yttranden är införda i Risk- och sårbarhetsanalysen.

Peo Carlsson
säkerhetssamordnare

Bilaga
Risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022

KOMMUNGEMENSAM VERKSAMHETSHANDBOK

Fastställt av

Dokumentansvarig
Peo Carlsson

Datum
2019-xx-xx

1 (44)

Kalmar kommuns Risk- och sårbarhetsanalys 2019-2022

Innehåll

Bakgrund, syfte och sammanfattning	4
Bakgrund	4
Avgränsningar	6
Säkerhetsskydd och sekretess	6
Vald metod	6
Sammanfattning	6
Definitioner och lagstiftning	8
Styrande lagar	10
Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. 10	
Säkerhetsskyddslag (2018:585)	10
Lag (2003:778) om skydd mot olyckor	10
MSB föreskrifter om kommuners Risk- och sårbarhetsanalyser 11	
Sevesolagstiftningen	11
Lag (2006:263) om transport av farligt gods	11
Plan och bygglagen (1987:10)	11
Förebyggande arbete	12
Kalmar kommuns säkerhetsarbete	12
Räddningstjänst	12
Brottsförebyggande arbete och Folkhälsofrågor	13
Samverkan Kalmar kommun och Polismyndigheten	13
POSOM - Psykiskt Och Socialt Omhändertagande	14
Oljeberedskap	14
Säkerhet i och vid vatten	15
Försäkringsarbetet	15
Skydd för egendom	15
Trafikskador	16
Skada vid tjänsteresa	16
Övrigt	16
Trafiksäkerhet	17
Fallolyckor	18
Beskrivning av Kalmar kommun	19
Allmänt	19
Kommunens geografiska utveckling	19
Kommunikationer	19
Befolkningsutvecklingen	20
Arbetsmarknad och näringsliv	21
Sociala faktorer, välfärd och trygghet	21
Turism	21
Klimatförändringar	21
Byggnadsminnen	22
Kalmar kommuns organisation	23
Beskrivning av metod	24
ROSA-metoden	24
Kartläggning av skyddsvärda objekt och samhällsviktig verksamhet 24	
Framtagande av risk- och sårbarhetsanalys	25
Inventering	26
Publika lokaler och publika områden	26
Tillfälliga arrangemang	26
Vårdanläggningar och vårdboende	27
Seveso- och 2:4 anläggningar	27

Vatten & avlopp	27
Farligt gods	29
Uppställningsplats för fordon med farligt gods	29
Fartygstrafik	29
Flygtrafik.....	29
Järnvägstrafik	30
Riskavstånd	30
Teknisk försörjning (el & tele)	31
El	31
Tele.....	31
Fjärrvärme	32
Identifierade kritiska beroenden	33
Samhällsviktig verksamhet utan inbördes ordning.....	33
Beskrivning av kritiska beroenden kopplade till samhällsviktig verksamhet.....	33
Identifierade och analyserade risker	35
Grovanalys	35
Scenario beskrivningar	36
Epidemi/pandemiutbrott	36
Naturkatastrof, t.ex. storm, översvämning m.m.....	36
Störningar av IT-miljön	36
Hot och våld mot personal eller förtroendevalda.....	37
Förorenad/sabotage/störning vattentäkt.....	37
Kemikalieutsläpp/farligt gods i centrala Kalmar.....	39
Trafikolycka med stort skadeutfall	39
Långvarigt bortfall av el, vatten och/eller telefoni.....	39
Brand i publika lokaler/särskilt boende	39
Exempel på identifierade risker och sårbarheter.....	41
Behov av åtgärder.....	42
Övergripande åtgärder	42
Det fortsatta säkerhetsarbetet	44

Bakgrund, syfte och sammanfattning

Bakgrund

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor och lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommuner genomföra risk- och sårbarhetsanalyser. Det huvudsakliga syftet är att ta fram underlag för att skapa en trygg och säker miljö för alla som vistas i kommunen. Beslutsfattare och verksamhetsansvariga bör ha god kännedom om kommunens risker och sårbarheter för att kunna verka för att reducera antalet inträffade olyckor och andra allvarliga händelser. En inventering och analys av kommunens risker och sårbarheter fungerar även som underlag för att utveckla förmågan att hantera olyckor och kriser då kännedom om vad som kan inträffa ökar möjligheten att bygga upp en god krishanteringsförmåga. Det är även viktigt att invånarna får en uppfattning om kommunens risker och sårbarheter då de enligt lagen om skydd mot olyckor har ett utökat ansvar att förebygga och hantera olyckor som inträffar. Genom tydlig information om risker och sårbarheter ökar riskmedvetenheten och därmed förmågan att hantera en krissituation.

De hot och risker som vårt samhälle utsätts för ändras ständigt. Det historiskt traditionella krigshotet med risk för invasion har förändrats och istället står nu nya hot i fokus. En del av dessa är nya i den meningen att händelser som inträffar idag får allvarligare konsekvenser än tidigare, vilket beror på samhällets uppbyggnad. Dagens infrastruktur, exempelvis el och tele, ger stora vinster för samhället i stort och fungerar normalt säkert. Problemet är beroendet av denna infrastruktur. Om driften inte fungerar medför det stora konsekvenser för samhället. Ett annat problem är att allt mer farligt gods hanteras på vägar och i hamnar. Anledningen till detta är att vårt teknologiska samhälle har ökat sitt beroende av den sortens produkter. En olycka med farligt gods inblandat kan få stora konsekvenser för människor och miljö.

Den ökande teknologin, befolknings- och värdekoncentrationen kan medföra att förhållandevis små olyckor ger upphov till stora och dyrbara konsekvenser som även kräver människoliv. Konsekvenserna kan begränsas genom en större riskmedvetenhet vid planering och beslutsfattande. Ett sätt för kommunen att öka riskmedvetenheten är att genomföra risk- och sårbarhetsanalyser.

Genom Risk- och sårbarhetsanalysen ges Kalmar kommun möjligheten att i förväg lokalisera risker inom det geografiska området samt göra en bedömning av kommunens sårbarhet.

Under den föregående mandatperioden blev Sverige påverkat av stora flyktingströmmar från företrädesvis Mellan Östern och Nordafrika. Detta gör att den demografiska bilden av Sverige, och därmed Kalmar, ser annorlunda ut idag jämfört med för fyra år sedan.

Under föregående mandatperiod började islamistiska grupper genomföra terroråd i Europa, Sverige är inget undantag. Ett flertal länder föll offer för Självmoordsbombare, dödsskjutningar och annat oprovocerat våld. Säkerhetspolisen har i sin prognos för 2019 fastställt att terrorhotet mot Sverige från

islamistiskt motiverad terrorism bedöms utgöra ett förhöjt hot, d.v.s. klass 3 på den 5-gradiga skalan¹

Terrorhotet mot Sverige från våldsbejakande vänster- och högerextremism bedöms utgöra inget hot respektive ett lågt hot, d.v.s. klass 1 och 2 på den 5-gradiga skalan²

Det som avsevärt skiljer den islamistiska miljön från vänster- och högerextremister är motiven till påverkan. Medan islamister i större utsträckning är benägna till attentatsbrott så försöker den autonoma miljön och vit-makt miljön att genom våld, hot och trakasserier påverka vårt demokratiska styrelseskick³. Syfte

Det övergripande syftet med denna publika risk- och sårbarhetsanalys är att kartlägga Kalmar kommuns pågående säkerhetsarbete samt visa hur vi identifierar kommunens risker och sårbarheter. Analysen skall utgöra ett underlag för kommunens plan för hantering av extraordinära händelser enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap och de kommunala handlingsprogrammen enligt lagen om skydd mot olyckor. Analysens viktigaste syften är att:

- Öka medvetande och kunskap hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga.
- I viss mån ge underlag för information till kommuninvånare och anställda.
- Ge underlag för planering av åtgärder som minskar risker och sårbarhet.
- Stödja den fysiska planeringen.
- Utveckla förmågan att förbereda kommunen på att hantera oväntade och väntade påfrestningar.
- Uppfylla gällande lagstiftning.

En del risker berör samhällsviktig verksamhet och andra inte. Vad som definieras som samhällsviktig verksamhet⁴ följer MSB:s riktlinjer. Man skulle kunna säga att om Kalmar slott skulle brinna ner utan personskador så skulle det vara tråkigt men inte på något sätt samhällsviktigt. Men eftersom slottet i sig utgör en viktig beståndsdel av Kalmars värde är det ändå grund för en riskbedömning.

Utifrån risk- och sårbarhetsanalysen kan flertalet konkreta åtgärdsförslag identifieras. Åtgärdsförslagen för enskilda risker återfinns inte i detta dokument utan tas fram separat av den verksamhet det berör. Det kan vara exempelvis ett kommunalt handlingsprogram eller en plan för nödvattenförsörjning.

¹ NCT, Nationellt centrum för terrorhotbedömning. Helårsbedömning 2019-sammanfattning

² NCT, Nationellt centrum för terrorhotbedömning. Helårsbedömning 2019-sammanfattning

³ SÄPO årsrapport 2018 s.59

⁴ Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten som ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.

• Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Avgränsningar

Avgränsningen i analysarbetet innebär att i första hand inventera risker och sårbarheter som kan leda till räddningsinsats och/eller till en extraordinär händelse.

Klimatanpassning och hållbarhetsfrågor behandlas i Kalmar kommuns översiktsplan

Specifika risker för en verksamhet ska finnas i respektive förvaltnings, bolags eller förbunds verksamhetsdokument. Detta dokument tar bara upp kommungemensamma risker. Metoder och principer är dock desamma för förvaltningarna och bolagen.

Säkerhetsskydd och sekretess

Risk- och sårbarhetsanalysen beskriver kommunen ur ett känsligt perspektiv.

En del uppgifter är därför inte att betrakta som offentliga. I sin helhet faller Risk- och sårbarhetsanalysernas bilagor 1 och 2 under Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 15 kap. 2§, 18 kap. 8§ och 18 kap. 13§

Risk- och sårbarhetsanalysen (denna handling) är en öppen handling utan sekretessmarkering

Vald metod

Arbetet med att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för Kalmar kommuns geografiska område och för Kalmar kommun som organisation är ett systematiskt arbete som sker i etapper. Förhoppningen med att arbeta systematiskt är att öka riskmedvetenheten i kommunens verksamheter samt att säkerhetsfrågor får ett tillräckligt stort fokus. Alla samhällsviktiga verksamheter är och har varit delaktiga i framtagandet av denna analys. Då analysen ska kunna presenteras ur säkerhetsskyddsperspektiv finns olika utgåvor för att passa olika målgrupper. Varje samhällsviktig verksamhet hanterar sin analys.

Sammanfattning

Sedan 2007 har Brandkåren i Kalmar Kommun lett och genomfört arbetet med att skapa en risk- och sårbarhetsanalys. Underlaget till denna har tagits fram i samråd med förvaltningar, bolag, myndigheter, organisationer och näringsliv. Risk- och sårbarhetsanalys är en del i Kalmar Kommuns förebyggande säkerhetsarbete och syftar till att kartlägga pågående säkerhetsarbete samt att identifiera kommunens risker och sårbarheter. Den ska dessutom utgöra underlag för kommunens plan för hantering av extra ordinära händelser enligt ”lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap” och för de kommunala handlingsprogrammen enligt ”lagen(2003:778) om skydd mot olyckor”.

I detta dokument redogörs för identifierade risker och skyddsvärda objekt i kommunen. I avsnitt 9 finns identifierade risker som på intet sätt är någon komplett förteckning över samtliga risker som finns i Kalmar kommun. Däremot bidrar kunskapen om vad som kan inträffa i kommunen till att höja riskmedvetenheten. Det är även viktigt att invånarna, i de fall där det är tillämpligt, får en uppfattning om kommunens risker och sårbarheter⁵. Detta då de enligt

⁵ Avser publik utgåva av Risk- och sårbarhetsanalys

lagen om skydd mot olyckor har ett utökat ansvar att förebygga och hantera olyckor som inträffar. Genom uttrycklig information om risker och sårbarheter ökar riskmedvetenheten och därmed förmågan att klara av en krissituation.

I analysen presenteras även en översikt över de faktiska förhållandena i Kalmar kommun ur bland annat geografisk, demografiskt och social synvinkel. Utifrån denna beskrivning presenteras en helhetsbild över kommunen och de nuvarande förhållandena här. Därefter följer en beskrivning av det förebyggande säkerhetsarbetet som bedrivs i kommunen inom en lång rad områden. Till en del av de kategorier som presenteras här återfinns i det nästkommande kapitlet statistik över de områden som det varit möjligt att få fram statistik över.

Analysen avslutas med övergripande slutsatser och en redogörelse för det fortsatta säkerhetsarbetet i Kalmar kommun. Här ges även konkreta förslag på de områden som bör prioriteras i kommunens fortsatta säkerhetsarbete. I slutsatserna betonas vikten och behovet av tydliga riktlinjer, utbildningar och övningar. Säkerhetsfrågorna måste integreras mer i den kommunala verksamheten. Säkerhetsaspekterna måste vidare göras till en naturlig del i den fysiska planeringen, kommunens verksamheter måste bli bra på att samarbeta kring gemensamma säkerhets- och riskfrågor och kommunikationen till medborgarna när det gäller säkerhet måste bli bättre. Det är även viktigt att större fokus läggs vid utvecklingen av samverkan med andra aktörer i samhället, både från den privata och från den offentliga sektorn. Detta för att öka förmågan att hantera krissituationer på ett handlingskraftigt och effektivt sätt.

I det fortsatta säkerhetsarbetet är det bland annat viktigt att riktlinjer för välkända scenarier tas fram på kommunlednings-, förvaltnings- och bolagsnivå samt att krisorganisationer på olika nivåer fortsätter att övas kontinuerligt. Säkerhetsskydd har fått ett tydligare fokus i och med den nya lagstiftningen och vi behöver, som en del av totalförsvaret, förbereda kommunen på uppgifter under höjd beredskap.

Uppdateringar för risk- och sårbarhetsanalys

Kalmar kommuns risk- och sårbarhetsanalys ska utgöra underlag för arbetet med kommunens handlingsprogram för olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst samt plan för hantering av extraordinära händelser. Enligt föreskrifterna, MSBFS 2015:5 föreskrifter och allmänna råd om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser, ska analysen uppdateras under mandatperiodens första år och rapporteras till Länsstyrelsen i september under följande tre år.

Definitioner och lagstiftning

Definitioner

Extraordinär händelse

En händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen eller landstinget.⁶

Farliga ämnen

Farliga ämnen är ämnen som kan orsaka skador på människor, miljö eller egendom vid en olycka.

Konsekvens

Resultatet av en olycka. Beskriver skador på människor, miljö, egendom och verksamhet uttryckt i kvalitativa eller kvantitativa termer. Nedanstående bedömningsmall har använts i arbetet med den här risk- och sårbarhetsanalysen.⁷

	1	2	3	4	5
Ekonomi	<0,1 milj kr	0,1-1 milj kr	1-5 milj kr	5-20 milj kr	>20 milj kr
Hälsa	Övergående lindriga obehag	Enstaka skadade, varaktiga obehag	Enstaka svårt skadade, svåra obehag	Enstaka döda och flera svårt skadade	Flera döda och tiotals svårt skadade
Miljö	Ingen sanering, liten utbredning.	Enkel sanering, liten utbredning.	Enkel sanering, stor utbredning.	Svår sanering, liten utbredning	Svår sanering, stor utbredning

Kris

Med kris avses en händelse som drabbar många människor och stora delar av vårt samhälle. En kris hotar grundläggande funktioner och värden som exempelvis elförsörjning eller vår hälsa och frihet.⁸

Olycka

En plötsligt inträffad händelse som har medfört eller kan befaras medföra skada. Dit räknas händelser som beror på företeelser i naturen eller på människors handlande eller underlåtenhet att handla, t.ex. bränder, explosioner, skred, ras, översvämningar, oväder och utflöden av skadliga ämnen.

Risk

Med risk avses sannolikheten för att en händelse skall inträffa samt de konsekvenser som följer av händelsen. Sannolikhet är ett mått på hur ofta eller hur troligt det är att en viss händelse inträffar. Risk blir produkten av både sannolikheten och konsekvensen.

⁶ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

⁷ Davidsson, Göran m.fl. (2003), *Handbok för riskanalys*.

⁸ Krisberedskapsmyndigheten, www.krisberedskapsmyndigheten.se 2007-05-17.

Räddningsverket och Krisberedskapsmyndigheten finns inte längre utan dessa myndigheter slog ihop till ett och heter numera Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap.

Risk = Sannolikhet * Konsekvens

En stor risk kan vara en händelse som inte inträffar särskilt ofta men har en stor konsekvens, t.ex. fartygsolycka. En stor risk kan även vara en händelse som inte ger några katastrofala konsekvenser men som inträffar relativt ofta, t ex trafikolycka eller brand i byggnad.

Riskobjekt

Ett riskobjekt är ett fysiskt objekt som påverkar omgivningen negativt vid en olycka. Ett exempel på ett riskobjekt är en industri med farliga kemikalier eller en väg där det transporteras mycket farliga ämnen.

Risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalys är en process där risker, hot och sårbarheter identifieras och analyseras utifrån dess sannolikhet och konsekvens.

Räddningsinsats

En räddningsinsats är en insats som kommunen eller staten enligt lag är skyldig att genomföra vid olyckor och överhängande fara för olyckor för att hindra och begränsa skador på människor, egendom eller miljön. Skyldigheterna föreligger endast om det är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt.

Samhällsviktig verksamhet

Med samhällsviktig verksamhet avses en verksamhet som uppfyller minst ett av följande villkor:

- Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten som ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid kan leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.
- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Sannolikhet

Ett mått på möjligheten att en viss händelse ska inträffa. Nedanstående mall för sannolikhet har använts i arbetet med den här risk- och sårbarhetsanalysen.⁹

	1	2	3	4	5
Sannolikhet	< 1 gång per 1000 år	1 gång per 100-1000 år	1 gång per 10-100 år	1 gång per 1-10 år	> 1 gång per år

Skyddsvärt objekt

Ett skyddsvärt objekt är ett objekt som påverkas negativt av en olycka genom sin närhet till ett riskobjekt. Ett exempel på skyddsvärt objekt är ett äldreboende i närheten av en farlig industri.

Sårbarhet

Uttrycker oförmåga hos ett objekt, system, individ m.m. att stå emot och hantera en specifik påfrestning som kan härledas till inre eller yttre faktorer.¹⁰

⁹ Davidsson, Göran mfl (2003), *Handbok för riskanalys*.

¹⁰ Hallin, Per-Olof mfl (2004), *Kommunal sårbarhetsanalys*

Styrande lagar

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Denna lag reglerar kommuners och landstings organisation och befogenheter vid extraordinära händelser i fredstid. I kommuner och landsting ska det finnas en nämnd för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser, dvs. en krisledningsnämnd. Ordföranden i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

Bestämmelserna i lagen syftar till att kommuner och landsting ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Därigenom uppnås också en grundläggande förmåga för civilt försvar. Kommuner och landsting ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommuner respektive landstinget och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Utifrån denna ska kommuner och landsting varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras.

I lagen redogörs även för kommunens geografiska områdesansvar samt för den fredstida krishanteringen. Här avses ett samordnings- och samverkansansvar genom vilket kommunen ska verka för samordning av den krishantering som olika lokala aktörer i samhället står för. Detta innebär att vid extraordinära händelser ska kommunen verka för att samordna olika lokala aktörers krishanteringsåtgärder samt informationen till allmänheten. Områdesansvaret innefattar härigenom åtgärder såväl före, under och efter en krissituation. Däremot övertar kommunen inte ansvaret från andra aktörer utan syftet är att säkerställa att krishanteringen på lokal nivå sker samordnat och effektivt.

Säkerhetsskyddslag (2018:585)

Med säkerhetsskydd avses skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Kalmar kommun ska under mandatperioden ta fram en säkerhetsskyddsanalys och en säkerhetsskyddsplan. Syftet med analysen är att tydliggöra vad som behöver skyddas, mot vad det behöver skyddas och hur vi ska skydda detta. Säkerhetsskyddsplanen kommer att tydliggöra hur vi ska göra det som krävs för att skydda våra intressen och tillgångar

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Lagen om skydd mot olyckor innebär bland annat att kommunen varje mandatperiod ska fastställa ett handlingsprogram för den olycksförebyggande verksamheten samt ett för den operativa räddningstjänsten. Det olycksförebyggande handlingsprogrammet ska innehålla följande:

Kommunens mål för verksamheten formulerat i lokala verksamhetsmål.

Kommunens risker för olyckor som kan leda till räddningsinsatser.

Hur kommunens förebyggande verksamhet är ordnad, hur den planeras samt hur den ska bedrivas.

Vilken förmåga kommunen har och avser att skaffa sig för att genomföra räddningsinsatser samt vilka resurser kommunen har och avser att skaffa sig.

Handlingsprogrammet är kommunens styrdokument för arbetet med skydd mot olyckor. Arbetet förutsätter en bred samverkan inom kommunen som organisation men också med lokala organisationer, näringslivet samt statliga myndigheter. Syftet är att samordna olycksförebyggande, skadebegränsande och skadehjälpande verksamhet samt att åstadkomma en samsyn i frågan om säkerhet och trygghet i kommunen.¹¹

Lagen anger ett tydligare ansvar för anläggningar med verksamhet som innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Exempelvis är anläggningens ägare eller den som utövar verksamheten på anläggningen skyldig att i skälig omfattning hålla eller bekosta beredskap med personal och egendom, samt att vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa sådana skador. Länsstyrelsen ska, efter samråd med kommunen, besluta vilka anläggningar som omfattas av ägarens eller verksamhetsutövarens skyldigheter enligt 2 kap. 4 §.¹² Dessa anläggningar benämns därför som 2:4 anläggningar.

MSB föreskrifter om kommuners Risk- och sårbarhetsanalyser

MSBFS 2015:5 reglerar innehåll och utformning av kommunens Risk- och sårbarhetsanalys. Föreskriften ligger även till grund för tillsyn och uppföljning.

Sevesolagstiftningen

Sevesolagen, som i stor utsträckning bygger på lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, införlivar Seveso II-direktivet i den svenska lagstiftningen. Lagen har fått sitt namn efter den italienska staden Seveso i vilken det 1976 inträffade en allvarlig kemikalieolycka.

Lag (2006:263) om transport av farligt gods

I denna lagstiftning regleras hur farligt gods ska transporteras, vilka förpackningskrav, krav på fordonskonstruktion, förarutbildning, skyltning av fordon och samlastning av olika ämnen som avsändare och transportörer av farligt gods måste följa. Vid transport skall de åtgärder vidtas och den försiktighet iaktas som fodras för att hindra eller motverka att det farliga godset orsakar skador på människor, djur, egendom och i miljön. Transportmedel och andra transportanordningar ska vara av sådan beskaffenhet att de står emot påkänningar vid transport.

Plan och bygglagen (1987:10)

Plan- och bygglagen ger möjlighet för kommuner att vid ny bebyggelse planera för att minska riskerna och för att vidta åtgärder för att öka skyddet i närheten av befintliga riskobjekt. Det handlar om att lokalisera bebyggelse till mark utanför riskområden, att skapa avstånd till verksamheter som kan vara riskfyllda eller att utforma byggnader med hänsyn till risker.¹³

¹¹ Riskhantering i översiktplaner: En vägledning för kommuner och länsstyrelser 2004

¹² Förordning 2003:778

¹³ Banverket, Säkra järnvägstransporter av farligt gods

Förebyggande arbete

Kalmar kommuns säkerhetsarbete

Kalmar kommun har en övergripande och samordnande säkerhetsenhet på Brandkåren. Enheten svarar för att kommunen har tillräcklig beredskap för att hantera kriser, säkerhetsskyddslagen samt delar av kommunens uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor. Enheten svarar även för det skydd som avser de kommunala verksamheterna för både chefer och medarbetare genom stöd och implementering av rutiner. Till exempel arbetar säkerhetsenheten med att utbilda och öva kommunens krisorganisation, ta fram risk- och sårbarhetsanalyser och krisplaner. Arbetet sker systematiskt i nära samarbete med kommunens förvaltningar/ bolag och förbund.

Enheten ingår även i flera länsövergripande nätverk. Ett exempel är ”Området”. Där deltar bl.a. polis, landsting, försvaret, näringslivet samt länets övriga kommuner. Området utvecklar en förebyggande samverkan tillsammans med centrala myndigheter, frivilliga organisationer och övriga lokala aktörer. Ett annat exempel är ”exsam” som består av länets säkerhetssamordnare och utvecklar en tvärasektoriell samverkan i länet.

Räddningstjänst

Kalmar Brandkår har tre stora huvuduppgifter, vilka är följande:
 Förebyggande uppgifter, förhindra branden och olyckans uppkomst.
 Utbildning i brandsäkerhet för kommunen, företag och skolor.
 Operativt arbete vilket innebär att skydda människoliv, egendom och miljö.
 Systematiskt brandskyddsarbete

Enligt lagen om skydd mot olyckor ansvarar fastighetsägare för det systematiska brandskyddsarbetet, SBA. Detta innebär att fastighetsägare behöver inventera och lägga upp fasta rutiner, genomföra kontroller samt regelbundet rapportera till tillsynsmyndigheten. Systematiskt brandskyddsarbete innebär att anläggningens/byggnadens ägare och nyttjanderättshavare aktivt arbetar med brandskyddet. Syftet är att ägare/nyttjanderättshavare ska kunna hantera brandskyddet samt arbeta för att förebygga bränder. Tanken är att systematiskt brandskyddsarbete ska vara ett kontinuerligt arbete som följer byggnaden, verksamheten och dess förändring.¹⁴

¹⁴Räddningstjänsten, www.kalmar.se/brand

Brottsförebyggande arbete och Folkhälsofrågor

Kalmar kommun har ett aktivt brottsförebyggande råd, BRÅ. Arbetet bedrivs tillsammans med gymnasieförbundet och polisen. Representanter från olika delar av kommunens verksamheter och till viss del från näringslivet deltar i arbetet.

Det innebär att man:

Arbetar utifrån de problem och förutsättningar som finns inom respektive område.

Tar fram konkreta handlingsplaner med utgångspunkt från de visioner, mål och lokala förutsättningar som finns.

Redovisar verksamheten för kommunstyrelsen en gång om året

Tillvaratar de kunskaper som finns inom kommunens förvaltningar, övriga myndigheter och föreningslivet.

Uppdraget innebär att BRÅ med hjälp av ett detaljerat kunskapsunderlag ska stödja och förbättra pågående arbete, initiera nytt, ta tillvara människors engagemang, erfarenheter och idéer, ett samarbete i ett brett perspektiv som leder till åtgärder såväl på kort som på lång sikt.

BRÅ:s uppgifter

Fungera som kontaktpunkt för olika lokala myndigheter, enskilda, organisationer och företag som vill delta i ett brottsförebyggande arbete.

Verka opinionsbildande och sprida kunskap om frågor som rör brottsförebyggande och trygghet, samt de insatser som vidtas i detta syfte.

Ta initiativ till att bilda nätverk och arbetsgrupper utifrån enskilda frågor som behöver belysas och samordnas.

Vara ett forum där invånare kan vända sig med idéer om förbättringar för ett tryggare område och att stimulera invånarnas delaktighet och engagemang för dessa frågor.

Lyfta fram och prioritera frågor inom det brottsförebyggande arbetet och sprida kunskap genom att ordna utbildningar och seminarium.

Stödja och initiera att olika studier görs, ex trygghetsmätningar.

Utbilda ett lokalt nätverk för att skapa en gemensam bas för olika åtgärder och formulera mål för arbetet.

Följa upp och utvärdera de åtgärder som vidtas.

Som stöd för rådets arbete finns förvaltningscheferna i de kommunala verksamheterna samt polisområdeschefen.

Samverkan Kalmar kommun och Polismyndigheten

Utöver BRÅ har kommunen en tät samverkan med Polismyndighetens lokalområde. Detta genomförs genom möten mellan polisen, socialtjänsten och räddningstjänsten. Syftet är att i god tid upptäcka var en samverkande polis och kommun behöver sätta in resurser.

POSOM - Psykiskt Och Socialt Omhändertagande

I Kalmar kommun finns en beredskap för psykiskt och socialt omhändertagande, POSOM med representanter för kommunen, polisen, sjukvården och kyrkan. Målet med verksamheten är att ta hand om och stödja drabbade människor vid större olyckor och katastrofer för att på sikt förebygga psykisk ohälsa. Kalmar kommuns posomgrupp består av förvaltningscheferna för Socialförvaltningen, Omsorgsförvaltningen, Barn- och ungdomsförvaltningen, Södermöre kommunalförvaltning och Brandkåren.

Löpande utbildas kommunanställda dels för ledning av POSOM och dels för samtalsstöd och debriefing.

POSOM används vid en akut händelse inom Kalmar kommun, eller där invånare som är hemmahörande i Kalmar är inblandade, och psykosocial hjälp behövs. Normal organisation bedöms i det fallet vara otillräcklig. Posomgruppen larmas via kommunens Tjänsteman i Beredskap, TIB

Oljeberedskap

Konsekvenserna av ett oljeutsläpp till sjöss kan bli många och allvarliga. Kalmar kommun är välsignad med en unik kust med hög ekologisk mångfald. De skyddsvärda områdena blir därför omfattande. Ett oljepåslag kan ge stora störningar på vårt ekologiska system, såsom betydligt kan försämra reproduktionsområden för såväl marina och landlevande djur. Följderna av ett utsläpp påverkar i stor utsträckning även näringslivet i kommunen. De socioekonomiska konsekvenserna kan innebära stora minskningar för turism på grund av förorenade stränder och fritidsanläggningar. Drabbas båthamnar av oljepåslag kan det innebära flera veckors karantän, eftersom drabbade båtar inte kan lämna hamnen och inkommande båtar inte kan lägga till.

Enligt lagen om skydd mot olyckor ska kommunen svara för räddningstjänsten inom sitt område. Olja som hotar nå stränderna betraktas normalt som skäl för räddningstjänstinsats. Förutom kommunen har kustbevakningen och sjöfartsverket ansvar för det direkta ingripandet respektive förebyggande åtgärder. Om oljan redan nått stranden och skadan inte kan förvärras ligger fokus på sanering av kustremsan. Oljesanering av stränder är inte reglerade i någon författning, men praxis är att kommunen ansvarar för sitt geografiska område. Erfarenheter från oljeutsläpp visar att de kommunala beredskapsplanerna bör och kan förbättras främst när det gäller riskinventering, samverkan och användandet av miljöinformation. Brist på planerade och förberedda mellanlagrings- och slutförvaringsplatser för den insamlade oljan är ofta en avgörande svårighet vid bekämpning och sanering vid stora oljeutsläpp. Kommunerna ska ta hand om olja som samlats in i strandzonen och till sjöss.¹⁵

Så som det ser ut idag är Östersjön ett av världens mest trafikerade hav. På många ställen, framförallt vid finska viken, håller hamnar på att byggas ut för att kunna ta emot fler och större fartyg. Oljemängderna som kommer fraktas utanför Kalmars kust kommer alltså att öka ytterligare de närmaste åren. Det går inte att förutsäga när en oljeolycka kommer att inträffa. Däremot kan man nästan garantera att det kommer ske förr eller senare. För att höja beredskapen

¹⁵ Oljeskadeskyddet - utmed de svenska kusterna och i de stora sjöarna inför 2010, Räddningsverket och Krisberedskapsmyndigheten finns inte längre utan dessa myndigheter slog ihop till ett och heter numera Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap.

för en oljeolycka i Kalmar kommun har, på uppdrag av fullmäktige, en oljeskyddsplan tagits fram.

Oljeskyddsplanens syfte är dels att klargöra ansvarsområden och arbetsfördelning mellan de olika förvaltningarna samt dels fungera som en översiktlig handbok, som redogör för de frågeställningar som kan uppstå vid en oljeolycka. Målet med oljeskyddsplanen är att effektivt kunna bekämpa ett oljepåslag och därigenom i största möjliga mån minimera de ekologiska och socioekonomiska kostnaderna.

För att säkerställa oljeskyddsplanens validitet bör denna revideras minst en gång per mandatperiod (genomfört våren 2015). Det som i första hand skall hållas uppdaterat är resurslistan, kontaktpersoner, organisationen samt oljesidan. För att klara av ett stort oljepåslag räcker det tyvärr inte att ha en bra plan. Det krävs utbildning och övning för att insatsen ska kunna ske på ett effektivt och tillfredställande sätt. Brandkåren bör minst en gång om året öva med det oljeskyddsmateriel som finns tillgängligt i kommunen. Dessutom bör en större övning med samtliga inblandade utföras en gång per mandatperiod. Vid ett större oljepåslag är sannolikheten stor att flera kommuner drabbas, ett förebyggande samarbete kommunerna emellan bör därför ses som fördelaktigt.

Säkerhet i och vid vatten

Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver i första hand simundervisning för skolelever som inte är simkunniga där målgruppen fördelas mellan kommunens grundskolor och sarskolor. Simundervisningen sker till största del i förskoleklass med möjlighet tilluppföljning och mer träning fram tills eleverna anses klara grundläggande krav för simkunnighet. Enligt kursplanen för idrott och hälsa är målet att elever under femte skolåret ska kunna simma och hantera nödsituationer vid vatten. Minimikravet är att eleven under tredje skolåret ska kunna simma minst 25 meter på djupt vatten.

Försäkringsarbetet

Kommunens försäkringsskydd omfattar områdena:

- Skydd för egendom
- Olycksfall
- Trafikskador
- Skada vid tjänsteresa
- Övrigt

Försäkringsskyddet hanteras av kommunens serviceförvaltning.

Skydd för egendom

Kalmar kommun äger egendom för stora värden där främst fastighetsbeståndet representerar betydande värde. För att skydda kommunen mot stora förluster i händelse av t.ex. brand så tecknas försäkring hos försäkringsbolag. De försäkringar som tecknas skyddar bara mot de verkligt stora direkta skadorna på egendomen eller kostnaderna att upprätthålla verksamheten efter skada. Kommunen bär de flesta skadorna själv inom budget.

Olycksfall

Kalmar kommun tecknar olycksfallsförsäkring för alla i kommunen mantals-skrivna barn upp till och med 19 år. Försäkring tecknas även för vissa andra grupper.

Försäkringen är inriktad på att i första hand ge ett skydd för de svåra personskador som kan inträffa och som innebär bestående men. Vid mindre skador ersätts läkekostnader och resekostnader m.m.

Trafikskador

Kommunen äger eller leasar ett stort antal motorfordon. Skador som kan upp-komma till följd av trafik regleras genom trafikskadelagen och är försäkrade genom trafikförsäkring. Utöver den lagstadgade trafikförsäkringen har kom-munen tecknat helförsäkring för de flesta fordonen.

Alla personskador som kan uppstå vid trafikolycka skall ersättas av den egna bilens försäkring det gäller såväl förare som passagerare och oavsett vem som vållat skadan. Skadorna regleras av kommunens försäkringsbolag.

Skador på fordon skall ersättas av den som vållat skadan, vilket innebär att en utredning skall göras om omständigheterna vid skadan. Skadorna regleras av de inblandade fordonens försäkringsbolag.

Om en anställd använder egen bil i tjänsten och har ersättning för detta gäller att om skada inträffar så skall den anställdes trafikförsäkring reglera eventuella personskador. Skador på den egna bilen skall regleras av egen vagnskadeförsäk-ring, om inte annan vållande part kan ersätta skadan.

Skada vid tjänsteresa

Kommunen tecknar försäkring för anställda när denne reser i tjänsten. Försäk-ringsskyddet omfattar dels ersättning för förlorad eller skadad egendom, dels personskadeskydd vid olycksfall. Ingen självrisk.

Övrigt

Kommunen tecknar försäkring för ett flertal skadehändelser såsom förmögen-hetsbrott av anställd, vissa miljöskador, entreprenadskador, hemförsäkring för vårdtagare, speciellt ansvar för praktikanter m.m.

Trafiksäkerhet

Säkra skolvägar

Samhällsbyggnadskontoret har riktlinjer gällande säkra skolvägar i Kalmar kommun. Skolornas närmiljö ska vara trafiksäker med anpassade åtgärder i trafikmiljön. Hämtning- och lämningsplatser ska utformas på ett trafiksäkert sätt, utan att störa de som går eller cyklar till skolan. Vid detaljplanearbeten och planering av vägnätet tas hänsyn till närliggande skolor och deras utpekade skolvägar. Utpekandet av Kalmar kommuns skolvägar sker i dialog mellan Kalmar kommun, elever, föräldrar samt andra eventuella berörda väghållare.

Utöver trafiksäkerhetsåtgärder i den fysiska miljön är trafikanters beteenden en viktig faktor för en god trafiksäkerhet. Säkra skolvägar är även ett gemensamt ansvar för alla trafikanter som använder vägarna. Samspel, hänsyn och uppmärksamhet i trafiken ger bättre förutsättningar för att minska olyckor.

Att vistas i trafikmiljöer är en mognadsfråga som kräver både erfarenhet, uppmärksamhet och konsekvensbedömning. Kalmar kommun medverkar i projekt och aktiviteter med fokus på att ge ökad kunskap hos föräldrar och barn gällande trafiksäkerhet och beteenden i trafikmiljöer.

30-Policy

Samhällsbyggnadskontoret utreder årligen ett antal ärenden där det finns behov av nedsatt hastighet på antingen en sträcka eller ett helt område. För att uppnå en högre trafiksäkerhet är det viktigt att utformningen är noggrann, genomtänkt och likvärdig. Gaturummet skall, genom sin utformning, ”hjälpa” föraren med att förstå att det är låg hastighet som gäller. Under förra mandatperioden har flera områden fått förändrad hastighet och man kan säga att hastigheten generellt har sänkts i bostadsområden.

Cykelstrategi

Kalmar har som mål att bli en bra cykelstad och öka cyklandet. Detta genom att erbjuda alla Kalmarbor och våra besökare en bekväm och säker cykelstad; med sammanhängande cykelnät, väl underhållna cykelvägar och hög trafiksäkerhet under dygnets alla timmar.

Platser där det finns ett tydligt behov för cyklister att korsna vägen skall utformas med hög trafiksäkerhet, vilket bland annat betyder att hastigheten på motorfordonen skall vara låg och sikten skall vara bra. Utformningen av dessa korsningar skall ha en gemensam standard när det gäller bredder på refuger, målning, skyltning m.m. Tryggheten är viktig för cyklister. Tryggheten kan ökas genom att bland annat se över belysningen längs cykelvägarna, se till att cykelstråken blir sammanhängande och att cykelvägarna är tillräckligt breda.

Det finns ett behov av att återuppta undervisning i trafiksäkerhet för skolelever. Utbildningsförvaltningen behöver utreda möjligheterna att genom utbildning och träning göra alla skolbarns väg till och från skolan så trygg och säker som möjligt.

Fallolyckor

Andelen äldre kommer att öka kraftigt de närmaste decennierna. Detta samtidigt som det största hälsoproblemet bland äldre i dag är personskador. Speciellt utmärkande är andelen fallolyckor, vilket tydliggörs i nedanstående diagram:¹⁶ Diagrammet som bygger på en prognos gjord av Statistiska Centralbyrån visar att andelen fallolyckor kommer att öka markant i framtiden.

Mer än åtta av tio fallolyckor drabbar personer över 65 år.

Nio personer av tio som avlider efter fallolyckor är 65 år eller äldre.

Varje år söker cirka 84 000 äldre personer vård efter att ha fallit.

Över 40 000 vårdas dagligen på sjukhus efter att de råkat ut för en fallolycka.

I Sverige faller en äldre person varje minut.

Fallskador bland äldre kostar samhället nästan fem miljarder per år.

Arbetet med att minska antalet fallolyckor finns i det kommunala handlingsprogrammet.

¹⁶ Säkerhet i vardagen: "Tips och råd på äldre dar" (RSV) 2005, samt Äldres skador i Sverige 1987-2001

Beskrivning av Kalmar kommun

Allmänt

Kalmar kommun har en yta på 956 km² och befolkningstätheten uppgår till 72 invånare/km². I februari 2019 hade Kalmar kommun ungefär 69000 invånare¹⁷. I Kalmar tätort bor cirka 89 % av kommunens invånare och 11 % bor i glesbygd utanför tätorterna¹⁸.

För att skapa en grundläggande helhetsbild av Kalmar kommun presenteras här några korta fakta under punkt 4.2-4.9 om kommunen som är relevanta ur risk- och säkerhetssynpunkt.

Kommunens geografiska utveckling

Kalmar har den senaste tiden befunnit sig i en intensiv utvecklingsperiod. Befintliga företag har expanderat, nya företag etableras, antalet studenter blir fler och nya handelscentrum växer upp. Kalmars befolkning har stadigt ökat de senaste tjugo åren, men nu görs en medveten satsning för att befolkningen i ett första steg ska öka till 70 000 invånare.

Kommunikationer

Kalmar kommun passeras av Europaväg E22 som går i nord/sydlig riktning genom kommunen. Ca 10 km förbi Kalmar tätort mellan trafikplats Karlsro till Lindsdal är motorväg. Delen söder om Karlsro trafikplats ner till Ljungbyholm färdigställdes med förbifart utanför Rinkabyholm under 2017. Delen söder om Ljungbyholm till kommungränsen är utbyggd till 2+1 väg och håller god standard. Norr om Rockneby är vägen utbyggd till 2+1 väg med god standard.

RV 25 går öster ut över Nybro mot Halmstad. Den ansluter till E22 vid Trafikplats DÖRBY. Vägen håller idag en god standard och är av 2+1 väg

RV 137/Ölandsleden till Öland. Är endast en bro för bilar numera.

Kalmar Öland Airport AB¹⁹ är ett kommunalt bolag som ligger 5 km från centrum. Flygplatsen är länets enda kommersiella flygplats.

Kalmar Hamn AB²⁰, är ett kommunalt bolag. Kalmar hamn har ca 700 fartygsanlöp/år och omsätter drygt 1 000 000 ton gods/år. Detta kommer huvudsakligen med lastbil på Södra vägen (Rekommenderad farligt gods led). Båtar med ett djupgående på ca 7 m och en maximal längd på 185 kan lägga till i den yttre oljehamnen. I den inre hamnbassängen kan båtar med ett maximalt djupgående på något under 7 m och med maximal längd understigande 170 lägga till.

De viktigaste godsslagen/trafiken utgörs av petroleum- skogs- och jordbruksprodukter samt kryssningstrafik.

Hamnen är också lokaliseringen för det färjeläge som är Trafikverkets alternativ i händelse av att Ölandsbron inte är farbar.

¹⁷ SCB befolkningsstatistik kvartal 4 2018

¹⁸ Siffror om Kalmar

¹⁹ www.kalmarolandairport.se

²⁰ www.kalmar.se

Linnéuniversitetet är placerat i direkt anslutning till Kalmar hamn

Kust till kustbanan

Kalmar/Karlskrona till Göteborg är elektrifierad. Banan har en i förhållande till behoven låg kapacitet, detta gäller särskilt avsaknad av mötesstationer på delen Kalmar- Emmaboda. Banan har spårgeometri och luftledning anpassad till 200km/h. Ett arbete pågår att slopa befintliga plankorsningar och införa fjärrblockering för att därmed kunna utnyttja den höga hastighetsstandaren.

Stångådalsbanan

Kalmar-Linköping är inte elektrifierad. Den har låg standard både vad gäller banutformning och trafikledning.

Befolkningsutvecklingen

Kalmar kommun har tagit ett mål om att bli 70 000 invånare 2020. Ökningen beräknas främst bero på ett positivt flyttnetto, dvs. att det flyttar in fler personer än vad som flyttar ut.

Precis som för övriga delar av landet förväntas en stor ökning av personer i åldersgruppen 65-79 år. Det är de stora kullarna födda på 40-talet som har uppnått pensionsåldern. "Äldre "dvs. antalet personer 80 år och har varit relativt konstant hittills. Runt 2020 kan vi dock på goda grunder anta att denna grupp successivt kommer att öka med ökade kostnader för äldreomsorg som följd. Det är 40-talisterna som även här påverkar utvecklingen.

Arbetsmarknad och näringsliv

Kalmar kommun har idag ungefär 69000 invånare, detta innebär att kommunen är tillräckligt stor för att ha ett starkt näringsliv med rikt utbud och lagom liten så att avstånden blir små, tempot lugnare och naturen finns runt hörnet. Förr var Kalmar en industristad men idag har det skett en strukturförändring med nya företag och helt andra branscher. Bland annat har allt fler företag i IT- och tele/datakommunikationsbranschen valt att etablera sig i Kalmar. Forskning och utveckling driver fram nya affärsmöjligheter och Linnéuniversitetet i Kalmar har idag ett stort utbyte med det lokala näringslivet samt en spetskompetens som är nationellt och internationellt attraktiv. Kalmar ligger något under riksgenomsnittet både när det gäller företagande och nyföretagande.

Avsaknaden av dominerande storföretag samt det faktum att kommunen är ett regionalt centrum innebär en stabil arbetsmarknad som inte är särskilt konjunkturkänslig. Samarbetet mellan Linnéuniversitetet och näringslivet är väl utvecklat.²¹ Arbetslösheten 2018 i Kalmar ligger snarlikt med riksgenomsnittet i alla kategorier, ca 7%.

Sociala faktorer, välfärd och trygghet

Sociala och ekonomiska villkor har stor betydelse för individens hälsa. Viktiga faktorer för folkhälsan är förvärvsfrekvens/arbetslöshet, boendemiljöer, brottslighet och integration. Generellt gäller att människor med hög inkomst- och utbildningsnivå har bättre hälsa än människor med låg inkomst- och utbildningsnivå. När ett samhälle präglas av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet och rättvisa är förutsättningarna bättre för en god folkhälsa. Polisen har sedan slutet av 1990-talet genomfört trygghetsmätningar för att få en uppfattning om hur invånarna uppfattar tryggheten i samhället. Den senaste undersökningen är från 2018. I Kalmar kommun upplever man en något mer otrygg tillvaro i vissa stadsdelar även om utsattheten för brott är låg.

Turism

Antalet övernattningar i kommunen har ökat sedan förra mandatperioden. I och med fler turister och besökare förändras riskbilden negativt. Övernattningarna omfattar allt från hotellboende till besök hos släkt och vänner. Merparten genereras under sommarperioden. I takt med att stora evenemang ökar blir dagsbesökarna flera, exempelvis under stadsfesten och på sommar-teatern på Krusenstiernska

Klimatförändringar

Klimatförändringarna innebär anpassning till ett klimat i ständig förändring. SMHI analys av klimatet sedan 1880-talet tills idag visar på att 00-talet var varmare än normalperioden med 50 varmere rekord men bara 16 köldrekord. Sveriges medeltemperatur har ökat med 2 grader.²²

På sikt kan temperaturhöjningen bli den styrande faktorn. Detta antas medföra bland annat varmare vintrar och därmed ökad risk för skador på el-ledningar till följd av blötsnö. För skogsbruket kan tillväxten i södra Sverige hämmas av

²¹ Näringslivsenheten Kalmar kommunledningskontor

²² SMHI, www.smhi.se

vattenbrist. Stormfällningar kan bli mer omfattande på grund av förändringar i vindklimatet och/eller av att tjälen i marken oftare uteblir. Risken för insekts- och svampangrepp kan öka i samband med varmare och blötare klimat. Om vintern skulle bli extremt kall ökar risken för vattenskadorna och elbrist. Om somrarna blir varmare och torrare ökar även risken för skogsbränder. I framtiden kan vattentillgången komma att påverkas negativt i södra Sverige. Detta gäller såväl ytvatten som grundvatten. Förutom påverkan på tillgången på vatten påverkas dess kvalitet av förhöjda sommartemperaturer, speciellt i samband med lågvatten.

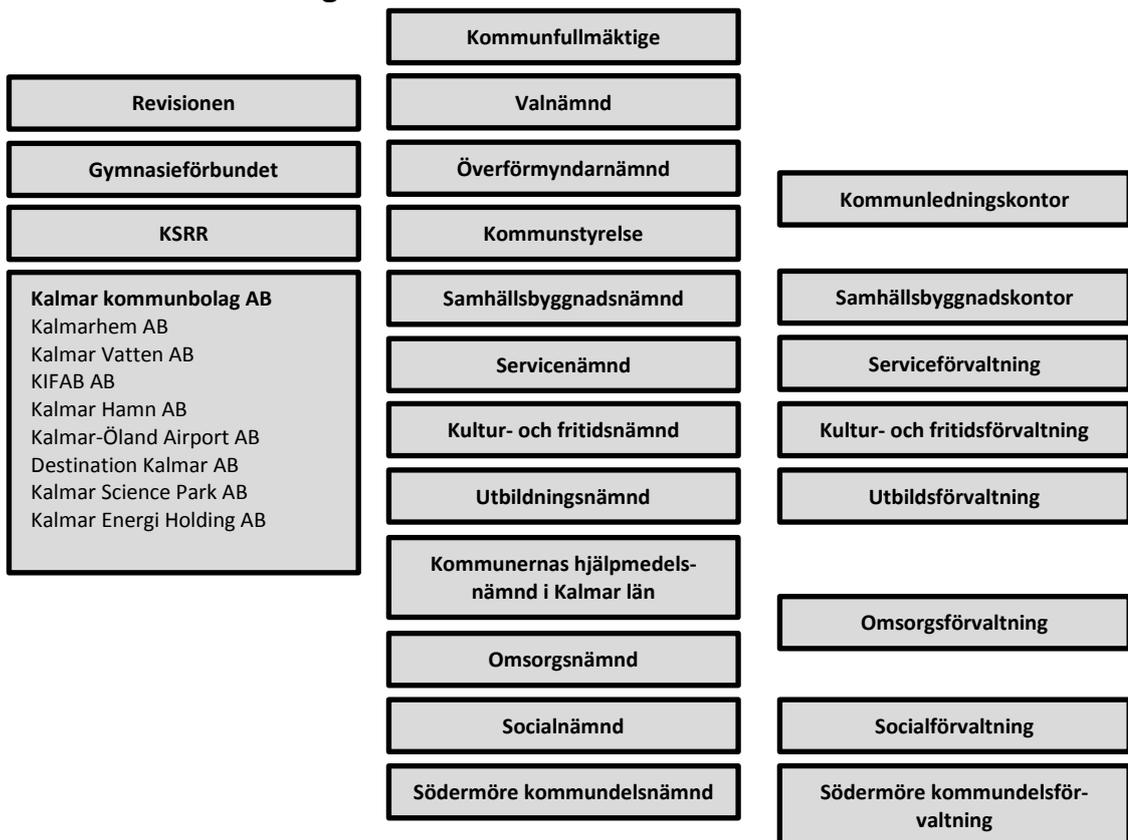
Risken för översvämningar ökar i samband med global uppvärmning. Kustkommuner bör ta hänsyn till risken för förhöjd havsnivå vid fysisk planering, t.ex. påverkas hamnar av en eventuell förhöjning av havsnivån. Torrare somrar och ändringar i havsnivån kan påverka risken för saltvatteninträngning till vattentäkter och VA-nät. Översvämningar påverkar även vattenförsörjningen genom att avloppsreningsverk kan slås ut och ytvatten kan förorena grundvattentäkter. Dagvattensystemets dimensionering och kapacitet är kritiska faktorer för att begränsa skadorna vid extrem nederbörd. I samband med översvämningar kan också miljöfarliga ämnen komma i omlopp när industrier och deponier berörs. Ändrade grundvattennivåer och portrycksförhållanden är klimatberoende företeelser som medför ändrade risker för ras och skred och är därför relevanta för den fysiska planeringen. Samma sak gäller för kusterosionen och dess koppling till havets nivåförändringar. Ett varmare och fuktigare klimat medför även ökad risk för fukt och mögel i byggnader.²³

Byggnadsminnen

Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda vår kulturmiljö. En byggnadsminnesförklaring är det starkaste lagskydd en kulturhistoriskt värdefull byggnad, park, trädgård eller anläggning kan få. Byggnadsminnen regleras av Kulturminneslagen och handläggs av länsstyrelsen. Frågan om byggnadsminnesförklaring kan väckas av vem som helst. Om ett objekt är välbevarat samt av stor nationell eller regional betydelse kan det förklaras byggnadsminne. Syftet är att värna utvalda delar av vårt fysiska kulturarv från förändring och för ett framtida bevarande i så orört skick som möjligt.

²³ Rummukainen, Markku; Bergström, Sten mfl (2005) *Anpassning till klimatförändringar*.

Kalmar kommuns organisation

Beskrivning av metod

ROSA-metoden

Analysen är framtagen enligt ROSA- metoden, vilken går ut på att man tänker fritt kring vad som kan hända i Kalmar kommun. Användandet av ROSA metoden innebär att arbetet sker i en trestegsprocess

Med metoden som utgångspunkt har följande typhändelser tagits fram:

Epidemi/pandemiutbrott
 Naturkatastrof, t.ex. storm, översvämning m.m.
 Störningar i IT-miljön
 Hot och våld mot politiker eller personal
 Förorenad vattentäkt
 Kemikalieutsläpp/farligt godsolycka i centrala Kalmar
 Trafikolycka med många skadade
 Långvarigt bortfall av el, vatten och/eller telefoni
 Brand i publika lokaler/särskilt boende
 Brand i gamla staden/kvarnholmen och/eller slottet

Bedömningen av typhändelserna har gjorts med utgångspunkt från sannolikheten för att de ska inträffa samt konsekvensen för miljö, ekonomi, liv och hälsa. Bedömningen har gjorts utifrån en femgradig skala, se avsnitt 7.1.

Kartläggning av skyddsvärda objekt och samhällsviktig verksamhet

I steg 2 har riskobjekt och skyddsvärda objekt kartlagts. Syftet med kartläggningen är att skapa en bild över var riskobjekt och skyddsvärda objekt finns inom Kalmar kommuns geografiska yta. Genom att analysera kartläggningen genereras insikter om skyddsvärda objekt ligger fysiskt nära riskobjekt.

Riskobjekt
 Bensinstationer
 Farligt gods leder
 Sevesoanläggningar²⁴
 Förorenad mark
 Miljöstörande verksamhet
 Översvämningskänsliga områden
 Objekt enligt Lag om skydd mot olyckor, kap 2 § 4.

Skyddsvärda objekt
 Förskolor
 Grundskolor
 Gymnasieskolor
 Socialförvaltningens verksamhet
 Publika lokaler, min 150 personer²⁵
 Omsorgsförvaltningens verksamhet

² Se förklaring kap 2.2 Styrande lagar

Transformatorstationer
Hotell
Gästhamnar
Vattenförsörjning
Idrottsanläggningar
Brandstationer
Södermöre kommundelsförvaltnings verksamhet
Stadshuset

Den samhällsviktiga verksamheten är identifierad utifrån MSB:s riktlinjer. Till den samhällsviktiga verksamheten har kritiska beroenden (I ett steg) knutits samt att sårbarheten är bedömd generellt. Avseende elförsörjning finns prioritering i styrelspaneringen²⁶ för Kalmar kommun

Framtagande av risk- och sårbarhetsanalys

Det sista steget är arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen. Arbetet har gjorts löpande sedan 2011
Underlaget till detta dokument har skett i samråd och samarbete med följande kommunala verksamheter. Dessa verksamheter utgör i sin helhet den samhällsviktiga verksamheten.

Kommunledningskontoret
Omsorgsförvaltningen
Samhällsbyggnadskontoret
Serviceförvaltningen
Socialförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Kalmar Energi AB
Kalmar Hamn AB
Kalmar Vatten AB
Kalmar-Öland Airport AB
KSRR

²⁶ Förordning (2011:931) om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare

Inventering

Publika lokaler och publika områden

En publik lokal är en lokal som inrymmer fler än 150 personer. Personerna som vistas i en publik lokal har ofta sämre kännedom om lokalerna, exempelvis var nödutgångarna och släckningsutrustning finns. Dessutom kan personernas reaktionsförmåga vara nedsatt på grund av exempelvis alkoholintag, vilket försvårar utrymning i händelse av brand.

Kalmar kommuns största publika lokaler:

Samlingslokaler	Max antal personer	Verksamhet
Guldfågeln Arena	15000	Fotboll mm
Fredriksskans	~9000	Fotboll mm
Kalmar bibliotek	1300	Bibliotek
Sandra	1400	Danslokal
Stadshotellet	1160	Hotel/restaurang
Kalmarsalen	1115	Konferens/scen

I Kalmar finns det även ett antal publika områden där det ofta är många människor i rörelse, se tabell 15. Förteckningen är inte att betrakta som en komplett förteckning över alla publika områden i kommunen.

Publikt område	Verksamhet
Giraffen	Köpcentrum
Baronen	Köpcentrum
Hansa City	Köpcentrum
Kvarnholmen	Uteserveringar sommartid

Tillfälliga arrangemang

Tillfälliga arrangemang såsom stadsfesten, konserter, andra festivaler och möten drar ofta till sig stora folksamlingar. Olyckor kan lätt inträffa till följd av trängsel. Under 2000-talet har risken för terrorattentat och enskilda vansinnesdåd ökat markant. Stora folksamlingar har blivit ett tänkbart mål för organisationer och människor som ägnar sig åt denna typ av attentat.

Vårdanläggningar och vårdboende

I Kalmar finns ett flertal fastigheter som är avsedda för vård, boende eller stöd. Gemensamt för dessa verksamheter är att de personer som befinner sig där har svårt att själva sätta sig i säkerhet vid exempelvis brand eller bombhot. Nedan presenteras de fem största verksamheterna med vårdplatser.

Objekt	Antal platser
Länssjukhuset i Kalmar	354
Vård och omsorgsboende Berga backa Rimsmedsvägen 27	40
Vård och omsorgsboende Ingelstorpsvägen 1	68
Vård och omsorgsboende Vänskapens väg 6	85
Vård och omsorgsboende Oxhagshemmet S:t Kristoffers väg 3	72

Seveso- och 2:4 anläggningar

I tabellen nedan presenteras de anläggningar i kommunen som klassas som Seveso hög eller låg. Dessa lyder under Sevesolagstiftningen (men även under LSO 2:4) och Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

Seveso anläggningar	Fastighetsbeteckning	Farliga ämnen	Hög/Låg
Svenska Statoil AB	Slätpricken 6,7 och 9	Petroleumprodukter	Hög
Stena Recycling AB	Kvarnholmen 2:11	Lösningsmedelsavfall	Låg
Kalmar Lantmän AB	Kapten 1,7och Styrmannen 1,3	Ammoniumnitrat	Låg
Brenntag	Fyrskippet	Brand- och miljöfarliga produkter	Hög
Nynäs	Fyrmästaren och Vågbrytaren	Brand- och miljöfarliga produkter	Låg

Nedan presenteras de anläggningar i Kalmar som klassas som 2:4 enligt lagen om skydd mot olyckor. Klassning och tillsyn sker genom samråd mellan kommunen och länsstyrelsen

LSO 2:4	Fastighetsbeteckning	Farliga ämnen
Kalmar/Öland Airport AB	Törneby 8:18	Diesel och Gasol

Vatten & avlopp

Infiltrerat vatten från Hagbyån tillsammans med naturligt grundvatten i Nybroåsen nyttjas som råvatten till Kalmars dricksvattenförsörjning. Därutöver finns några grundvattentäkter med bergbrunnar. Fastställda vattenskyddsområden sträcker sig från sjöarna Hultebräan och Krokstorpsjön i Nybro kommun

till Vassmolösa i öster vilket visas i karta 4. Runt 90 % av kommunens invånare är anslutna och totalt levereras ca 6 miljoner m³ dricksvatten per år från de kommunala vattenverken, vilket motsvarar 190 liter/s. Leverans av dricksvatten sker också till Torsås kommun. Vattenförbrukningen i Kalmar kommun är ca 260 liter/pers och dygn.

Vatten- och avloppsnätet i Kalmar kommun utgör totalt ca 115 mil ledningar och ca 20 000m³ spillvatten/dygn (ca 7 miljoner m³/år) pumpas till Kalmar avloppsreningsverk. Detta avloppsvatten kommer från ca 53 000 invånare (wc, bad, disk och tvätt), samt från industrier och allmänna inrättningar.

Den nederbörd som uppsamlas ovan mark (dagvatten) leds oftast till öppna vattendrag alternativt reningsdammar (12).

Farligt gods

Farligt gods är benämningen för ämnen och föremål som om de inte hanteras på ett säkert sätt under transporten har sådana egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom eller annat gods. Farligt gods definieras i lagen och förordningen om transporter av farligt gods, som kemikalier tillhörande någon av de nio klasserna enligt FN:s system:

Ett flertal bensinmackar ligger i tätorter i kommunen och flera industrier hanterar farliga ämnen i produktion, lager eller kylsystem. Det förekommer således transporter av farligt gods inne i tätorterna i form av till exempel petroleumprodukter, ammoniak, syror och gaser. Den

största mängden farligt gods transporteras på Södra vägen mellan E22 trafikplats Kalmar S och hamnen vid Tjärhovet, där främst oljehamnen utgör den största omsättningen. Uppgifter från bland annat Kalmar hamn visar att ca 11 000 transporter per år med farligt gods går på Södra vägen. Ca 300 000 ton farligt gods per år lastas och lossas i Kalmar hamn.

E22, RV 25 RV 137/Ölandsleden, Södra vägen/Järnvägsgatan/Tjärhovsgatan är rekommenderade som leder för farligt gods.

Uppställningsplats för fordon med farligt gods

Reglerna för transport av farligt gods har som en konsekvens av 11:e september attentatet skärpts, vilket märks genom ny lagstiftning Lag 2006:263 om transport av farligt gods. Följden har blivit ett utökat transportskydd för transporter av farligt gods, i syfte att säkerställa att godset inte kommer någon obehörig tillhanda. Detta medför att ett ökat krav på säkerhet kommer att ställas gällande uppställningsplatser för farligt gods. För närvarande saknar Kalmar kommun en säker uppställningsplats för farligt gods.²⁷ Brandkårens övningsområde Ebbetorp, nyttjas idag till uppställningsplats för farligt gods.

Fartygstrafik

Kalmar hamn har ca 700 fartygsanlöp/år varav ca 400 innebär lastning/lossning och omsätter drygt 1 000 000 ton gods/år. Dessutom förekommer omfattande trafik med fritidsbåtar under sommaren. De viktigaste gods-slagen/trafiken utgörs av petroleum-, skogs- och jordbruksprodukter samt kryssningstrafik. På hamnområdet finns flera företag som hanterar ämnen som kan utgöra risker för omgivningen, till exempel petroleumprodukter, lösningsmedelsavfall och ammoniumnitrat.

Flygtrafik

Kalmar flygplats hade drygt 4600 rörelser under 2017.²⁸ Merparten av dessa starter är till eller från Stockholm. Inga haverier med större flygplan har inträffat.

²⁷ Lag 2006:263 om transport av farligt gods

²⁸ kalmarolandairport.se/images/uploads/statistik/statistik_dec_2017.pdf

Järnvägstrafik

Kalmar trafikeras av Kustpilen mellan Kalmar och Linköping samt Kust-till-kust-trafiken som kör persontrafik mellan Kalmar och Malmö respektive Göteborg. Även godstrafik körs på järnväg till och från industrier i tätorten samt Kalmar hamn.

Riskavstånd

Genom riskhänsyn i den fysiska planeringen kan sannolikheten och konsekvenserna av olyckor minimeras för människor som bor eller vistas inom ett visst område. Det kan behövas en kombination av flera åtgärder för att uppnå en acceptabel risknivå för det ändamål som planeras eller bebyggs. För att minska riskerna bör den fysiska planeringen bland annat ta hänsyn till lokalisering, skyddsavstånd, utformning av byggnadsverk och vilka andra riskreducerande åtgärder som kan behövas för de ändamål som planeras.

För en del riskobjekt finns rekommenderade skyddsavstånd som är till för att förhindra att konsekvenserna av en olycka blir allt för omfattande. Det finns dock inga lagar som är tvingande inom detta område. Nedan presenteras rekommenderade skyddsavstånd:

För bensinstationer rekommenderar Boverket ett skyddsavstånd på 100 meter, där 50 meter motiveras av riskhänsyn och det resterande 50 m beror på buller, lukt, ljusstörningar och luftföroreningar. Vid bensinstationer med möjlighet att tanka gas ska gaslager placeras minst 100 meter från lokaler som är svåra att utrymma, exempelvis skolor, sjukhem och daghem. Det totala skyddsavståndet beror på lokala förutsättningarna.

För farligt godsleder rekommenderas att risksituationen utreds vid nyexploatering som genomförs mindre än 100 meter från leden. 25 meter från leden bör alltid vara fritt från annan bebyggelse, för att undvika risker som är förknippade med olyckor och avåknings. Längs vägar för farligt gods bör tät kontorsbebyggelse undvikas närmare än 40 meter från leden. Sammanhängande bostadsbebyggelse och verksamheter som rymmer människor som kan ha svårt att genomföra en snabb utrymning bör inte placeras närmare än 75 meter från farligt godsleder.

För järnväg rekommenderas att risksituationen bedöms om exploatering sker närmare än 100 meter. Dessutom bör all bebyggelse undvikas 25 meter från banvallen. Detta för att klara risker som är förknippade med urspårning och farligt godsolyckor. Stabil kontorsbebyggelse med speciell utformning kan tillåtas fram till 25 meter från järnvägen. Detta medan bostadsbebyggelse och verksamheter som inrymmer människor som kan ha svårt för att genomföra en utrymning inte bör lokaliseras närmare än 50 meter från järnvägen.²⁹

För att begränsa konsekvenserna av en eventuell olycka vid bensinstationer, farligt godsleder eller järnväg bör Kalmar kommun i sin fysiska planering rätta sig efter ovan nämnda rekommendationer. Om inte så är möjligt bör riskreducerande åtgärder vidtas så att en acceptabel risknivå uppnås.

²⁹ Riskhänsyn vid ny bebyggelse – intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer. Rapport från länsstyrelsen i Stockholms län 2001:01

Teknisk försörjning (el & tele)

El

Inmatningen för elförsörjningen till Kalmar tätort består av tre parallella 50 kV ledningar som kommer in norrifrån. Ledningarna matar tre olika fördelningsstationer som är belägna i resp. norra, centrala och västra delarna av Kalmar. Elleverantörer är Kalmar Energi AB (Kalmar tätort), EON och Krafringen.

Kalmar drabbades av stormarna Gudrun och Per och speciellt elförsörjningen visade sig vara väldigt sårbar. Huvudparten av de störningar som inträffade berodde på icke träsäkra ledningar. För att komma till rätta med detta problem har EON bytt ut luftledningarna till jordkabel. Från 2011 ändrades lagstiftningen (elberedskapslagen 1997:288) till att inget elavbrott får vara mer än 24 timmar.

Problemområdet i Kalmar kommun är sedan en tid tillbaka området kring Påryd. Elnätsbolaget är Krafringen och det har inträffat flera mindre strömbrott under förra mandatperioden varav ett längre och så pass omfattande att telekommunikationer slogs ut.

Vid störningar i elförsörjningen är informationsbehovet stort. Det är därför viktigt att prognoser från el- och telebolagens blir mer precisa och individuella.³⁰

För att kommunens sårbara verksamheter såsom äldreomsorgen, vattenförsörjningen, elförsörjningen, tillagningskök etc. skall kunna fungera trots elbortfall behöver kommunen ha beredskap med stationära och mobila reservkraftverk. Byggnader som antingen faller under Liv och Hälsa eller räknas som samhällsviktig verksamhet behöver vara förberedda för att kunna ta emot reservkraft

Styrel, som syftar till att man ska kunna prioritera elanvändare vid elbrist, gäller från och med 1 januari 2011. Kommunen identifierar samhällsviktiga elanvändare och elföretagen klarlägger hur de kan prioriteras. Kommunen föreslår till Länsstyrelsen hur ellinjer/elanvändare ska rangordnas. Det är Länsstyrelsens uppgift att fatta beslut i vilken ordningen ellinjer/elanvändare ska kopplas bort.³¹

Tele

Teleavbrott medför att kommunen måste vidta åtgärder för larmning via 112. Detta skedde under både Gudrun och Per och under sen senaste mandatperioden under stormen Simone, hösten 2013. Framförallt påverkades Södermöre kommun.

Beredskap för exempelvis äldreomsorg finns i form av radiokommunikationssystemet Rakel.

Trygghetslarmen är numera kopplade via GPRS istället för på det gamla traditionella telenätet

³⁰ Bred dialog för säker elleverans på landsbygden, slutrapport, EON

³¹ www.msb.se 2011-01-21

Fjärrvärme

Fjärrvärmecentralen Draken förser årligen kalmarborna med 366 GWh fjärrvärme. Värmeproduktionen sker med en fastbränslepanna för träpulver, tre oljepannor och en värmepump för utvinning av värme ur avloppsvatten.

Till fjärrvärmecentralen kommer under vinterhalvåret åtta lastbilar per dag med träpulver. I lager finns maximalt 230 ton träpulver och 1 500 m³ eldningsolja.

Kulvertlängd: 110 km

Fjärrvärmeanläggningarna ägs och drivs av Kalmar Energi AB.

Värmeverksamheten omfattar produktion och distribution av värme samt i Moskogen även produktion av el. Fjärrvärmenätet omfattar Kalmar stad samt tätorterna Lindsdal och Smedby. Produktionen sker i huvudsak vid kraftvärmeanläggningen Moskogen en dryg mil utanför Kalmar. Under de kallaste vintermånaderna kompletteras produktionen med värme från värmeverket Draken i centrala Kalmar som också står för hela produktionen sommartid när Moskogen är stoppad för revision. Bränslet vid båda anläggningarna består av biobränsle. I Moskogen eldas fuktigt bränsle från skogsbruk och sågverk och på Draken torrt träpulver som är en förädlad spillprodukt från lokala träindustrier.

Verksamheten omfattar även produktion och distribution av värme vid mindre anläggningar runt om i kommunen, s.k. närvärme. Vid dessa anläggningar används i huvudsak biobränsle i form av träpellets.

I verksamheten ingår även produktion och distribution av fjärrkyla. Kylan produceras vid tre anläggningar som är lokaliserade på Draken, Varvsholmen och vid Linnéuniversitetet.

Identifierade kritiska beroenden

Samhällsviktig verksamhet utan inbördes ordning

Hälso- och sjukvård
 Energiförsörjning
 Dricksvattenförsörjning
 Avfallshantering
 Drivmedelshantering
 Avlopp
 Livsmedelshantering
 Räddningstjänst
 Ordningshållning
 Äldreomsorg
 Barnomsorg
 Individ- och familjeomsorg
 Funktionshinderomsorg
 Infrastruktur
 Betalningssystem
 IT
 Miljö- och livsmedelstillsyn

Beskrivning av kritiska beroenden kopplade till samhällsviktig verksamhet

	Verksamhet	Kritiska beroenden	Sårbarhet
1.	Sjukhuset Hälsocentraler Folktandvård Pandemiplanering Ambulans	Elektricitet Dricksvatten Infrastruktur	Ej egen dricksvattenproduktion Reservkraft saknas delvis Personalkrävande
2.	Kalmar Energi EON Krafteringen Elnät AB	Tillförsel av elektricitet Underhåll och reparationer Infrastruktur	Bortprioritering p.g.a. Styrel Dåligt elnät i Södermøre Reservkraft saknas
3.	Kalmar vatten AB	Tillförsel av elektricitet Underhåll och reparationer Infrastruktur	Ledtider för analys av otjänligt vatten
4.	KSRR	Infrastruktur Drivmedel	Sopberg Avfall i stora mängder
5.	Bensinstationer (inkl Gas) Drivmedelsdepåer	Produktion Tillförsel Lagring Infrastruktur	Manuell pumpning
6.	Kalmar vatten AB		Strömförsörjning
7.	Privatkonsumtion Försörjning av offentlig sektor Tillverkning	Elektricitet Dricksvatten Infrastruktur Drivmedel Betalningssystem	Strömförsörjning Kontanthantering
8.	Drivmedel Underhåll och reparationer	Larmning	Personalkrävande

	Infrastruktur		
9.	Polis Vaktbolag	Nätverk drivmedel	
10.	Omsorgsförvaltning Socialförvaltning Privata vårdgivare	Elektricitet Dricksvatten Infrastruktur Drivmedel	Personalkrävande verksamhet
11.	Utbildningsförvaltning Privat förskole- och skolverk- samhet	Elektricitet Dricksvatten	Personalkrävande verksamhet
12.	Väghållare Hamnen Farligt gods led Järnväg Flygplats	Infrastruktur Elektricitet Samband	Snöröjning vintertid väderhändelser
13.	Banker Uttagsautomater Programvaror	Nätverk	Strömförsörjning
14.	IT	Elektricitet, reservkraft Rutiner för att upptäcka brister Serviceavtal för att åtg. brister	
15.	Miljö- och livsmedelstillsyn		

Identifierade och analyserade risker

Händelser som kan medföra allvarliga konsekvenser för kommunen och dess invånare identifieras. Dessa redovisas grovt i avsnitt 8

Om händelsen är unik för någon verksamhet ska den vara redovisad i respektive förvaltnings eller bolags riskanalys. I detta dokument finns bara risker som påverkar flera verksamheters områden.

Grovanalys

Representanter för kommunens förvaltningar och bolag fick bedöma 40 olika händelser, med grund i avsnitt 8, som senare sammanställdes i en grovanalys. Därefter diskuterades händelsernas sannolikhet samt konsekvens för liv och hälsa, miljö och ekonomi. Detta mynnade sedan ut i en riskanalys som redovisas i avsnitt 9. I avsnitt 9 redovisas även de direkta sårbarheter som finns kopplade till en unik händelse. Det finns även en bedömd förmåga.

Grovanalysen tas fram genom att utgå från ett antal parametrar som tillsammans ger en skattning av konsekvensen (X). Sannolikheten (S) och den genomsnittliga konsekvensen (Y,Z) ger tillsammans en risk (R)

Räkna ut risk			
Summan av konsekvenser	Genomsnittlig konsekvens	Avrundad genomsnittlig konsekvens	Konsekvens multiplicerat med sannolikhet
$L/H+E+M=X$	X divideras med 3=Y	Y avrundas uppåt till närmast jämna heltal=Z	Z multipliceras med S=R

Kritiska beroenden:

Det som är direkt avgörande för framgång. Personal räknas inte in utan förutsätts. Exempelvis är drivmedel en förutsättning (kritiskt beroende) för snöröjning.

Sårbarhet:

Uttrycker oförmåga hos ett objekt, system, individ m.m. att stå emot och hantera en specifik påfrestning som kan härledas till inre eller yttre faktorer.

Förmåga:

Bygger på en uppskattning från berörd verksamhet.

Förmågan graderas LÅG-TILLFREDSSTÄLLANDE-HÖG

	LÅG	TILLFREDSST.	HÖG
Rutiner	Saknas	Finns men är inte tillräckliga	Kända
Utbildning och övning	Ej genomfört	Övat och utbildat teoretiskt	Utbildat och övat i praktiken
Händelser	Ej inträffat	Tillbud, risk för att det ska inträffa	Har inträffat
Hantering	Ej hanterat händelse eller med ej mätbart resultat	Hanterat händelse med tveksamt eller med delvis mätbart resultat	Hanterat händelse med gott resultat

Scenario beskrivningar

Epidemi/pandemiutbrott

Ett eventuellt epidemiutbrott kan leda till personalbrist, beräkningar visar att mellan 20 - 50 % av de anställda kan vara frånvarande två till tre veckor efter ett epidemiutbrott. Detta tillstånd kommer att fortgå i upp till åtta veckor. Hela den kommunala verksamheten kommer att påverkas, sårbara verksamheter såsom socialtjänst, hemtjänst, tillagningskök, skola och förskola kommer att drabbas hårt. Detta då personalstyrkan avsevärt kommer att minska samtidigt som hjälpbehovet kommer att vara stort. Människor kommer att vara rädda för att smittas, vilket medför att även friska människor väljer att stanna hemma. Kommunen kommer att tvingas prioritera vilka verksamheter som ska vara igång. Vid ett epidemiutbrott/pandemiutbrott är det viktigt att samverkan sker med landstinget och länsstyrelsen. Information kommer att vara en nyckelfråga som behöver samordnas.

Naturkatastrof, t.ex. storm, översvämning m.m.

Naturkatastrofer kan variera kraftigt gällande konsekvens och omfattning. För att kunna hantera dessa händelser måste kommunen ha en krisorganisation med tydliga roller och mandat. Vid naturkatastrofer kommer trycket på informationssidan att vara stort. Behovet av extra personal som snabbt kan hjälpa till är stort. Ett i förväg upparbetat nätverk och samverkan är viktigt gällande personella och materiella resurser.

Störningar av IT-miljön

IT är en central faktor som många av oss är beroende av för att vi ska kunna sköta våra arbetsuppgifter och därför får IT-avbrott stora konsekvenser. Ännu större blir konsekvenserna om system för att omhänderta medborgare påverkas t ex trygghetslarm, utbetalning av bidrag etc. Beroende på vad för typ av incident som inträffar kan informationen i systemen drabbas på olika sätt avseende sekretess, riktighet och tillgänglighet. Virus och maskar sprids t ex mycket lätt vidare i en ohanterad IT-miljö. Vid ett omfattande virusangrepp kan det därför vara nödvändigt att stänga ned hela nätverket, både servrar och klienter. Saneering av nätet, konfigurering och återläsning av säkerhetskopior kan ta lång tid.

Förebyggande åtgärder för att förhindra olika typer av IT-avbrott är t ex:

- Uppdaterat virussydd och brandvägg
- Uppdaterat operativsystem, e-postprogram och andra program när det finns säkerhetsuppdateringar
- Kontroll på vilken utrustning som ansluts till nätverket samt övervakning av nätet
- Bra rutiner för säkerhetskopiering och behörighetskontroll
- Serverrum med tillträdesskydd, larmsystem, temperatur- och fuktighetsreglering
- Säkra elförsörjningen med avbrottsfri kraft för betydelsefull utrustning
- Utbildning av användarna om hur IT-resurser ska användas t ex säker hantering av e-post och bifogade filer samt anslutning av flyttbart media. Även hur de ska agera vid misstanke om t ex intrång, virus eller andra incidenter.
- Avbrottsplan med reserv- och återstartsrutiner för verksamhetskritiska system
- Bra drifrutiner och tydligt definierat ansvar
- Begränsa användarens rättigheter på datorn så att virus och maskar inte kan få fäste.

Hot och våld mot personal eller förtroendevalda

Hot eller våld på arbetsplatsen medför att personal/förtroendevalda upplever arbetsplatsen som otrygg. Ett angrepp mot en förtroendevald är dessutom att betrakta som ett direkt angrepp mot vårt öppna och demokratiska samhälle. För att förhindra att detta sker är det därför viktigt att utbilda personal/politiker så att dessa har ett högt säkerhetsmedvetande. Det är även viktigt att varje händelse som medför hot eller våld polisanmäls. Skalskyddet på en arbetsplats bör vara utformat efter hotbilden.

Förorenad/sabotage/störning vattentäkt

Problem med dricksvatten kan följa flera huvudscenarier som innebär lite olika insatser.

- Långvarigt vattenavbrott: Nödvattendistribution viktigt.
- Vattenburen smitta: Vattnet går normalt att använda till det mesta men måste kokas före konsumtion (dusch, livsmedelstillverkning m.m.).
- Giftig kemikalie i vattnet: Kanske måste distributionen stoppas vilket kan ge ett långvarigt avbrott. Vid mindre allvarligt ämne kan vattnet kanske användas för toaletter m.m. men inte till konsumtion.
- Sabotage: Kan innebära vad som helst (se ovan).
- Förorenat vatten.

Vid alla händelser är information viktigt. Smitta³² som leder till omfattande sjukdomsutbrott innebär sannolikt påfrestningar på sjukvården och stor frånvaro på olika arbetsplatser. Vid ett längre förlopp kan detta bli en svår uppgift att hantera för en enskild kommun, därför har Livsmedelsverket startat en vattenkatastrofgrupp, VAKA. Denna har till uppgift att ge stöd till regioner och kommuner som drabbas eller löper överhängande risk att drabbas av svåra påfrestningar i dricksvattenförsörjningen. Gruppen kan anlitas av dricksvattenproducenter/-leverantörer, miljö- och hälsa, räddningstjänsten och kommunledningen. Kalmar kommun (Kalmar Vatten AB) använde sig av VAKA för nödvattendistribution i december 2010.

³² Jämför med Östersund och parasiten *Cryptosporidium* som hamnade i det kommunala dricksvattnet och slog ut stora delar av Östersunds kommun i december år 2010.

Kemikalieutsläpp/farligt gods i centrala Kalmar

I Kalmar finns järnvägen och rekommenderad farligt gods led nära stadskärnan, vilket innebär risk för olycka med snabbt skeende samt många omkomna och skadade. Bland annat kan följande problem uppstå; evakuering och/eller inrymning samt extern och intern information. Konsekvenserna kommer att variera beroende på var olyckan sker samt vid vilken tidpunkt. Resurser kommer att krävas från ett flertal förvaltningar/bolag då ett eller flera kommunala objekt med stor säkerhet kommer att påverkas av olyckan. Ett flertal industrier är även lokaliserade till hamnområdet och en eventuell olycka i hamnen medför stora konsekvenser. Det psykosociala omhändertagandet kommer att bli omfattande. Stora delar av de centrala delarna behöver spärras av, vilket medför nedsatt framkomlighet både för utryckningsfordon och för allmänhet.

Trafikolycka med stort skadeutfall

Vid en trafikolycka med personal³³ från Kalmar kommun inblandade medför krishantering på berörd förvaltning/bolag.

Brandkåren, ambulans och polis hanterar olyckan under den akuta fasen.

Långvarigt bortfall av el, vatten och/eller telefoni

Långvarigt bortfall av dessa samhällsviktiga funktioner kan leda till att evakuering av främst äldre människor måste genomföras samt att trygghetslarmen slås ut vilket skapar otrygghet både hos användarna och hos anhöriga. De allvarligaste konsekvenserna av ett el-bortfall kan delvis reduceras genom reservkraft. Men användning av reservkraft måste förberedas innan. Antingen måste ett stationärt reservkraftverk installeras eller måste inkoppling av ett mobilt förberedas. Tillagning av mat till äldreboenden, hemtjänst, gruppboende, skolor och förskolor blir snabbt ett problem då inget av kommunens storkök har tillgång till reservkraft. El-bortfall kan medföra att viktiga IT-system, såsom system för omhändertagande av brukare inte kan användas, vilket kan få allvarliga konsekvenser för den enskilda människan. Erfarenhet visar att människor ogärna lämnar sina hem under dessa omständigheter bland annat på grund av plundringsrisken samt omhändertagandet av djur.

Brand i publika lokaler/särskilt boende

Det kan vara ett stort antal skadade/omkomna människor och ännu fler som drabbas indirekt såsom anhöriga som söker sig till olycksplatsen. Detta genererar också ett mycket stort medieintresse. Utrymning av personer med nedsatt fysisk förmåga är svårt och kräver stora personella resurser. Initialt kommer det att finnas ett stort behov av psykosocialt omhändertagande (även för räddningspersonal) och information. Verksamheten kommer relativt snabbt att behöva ersättningslokal. För att kunna hantera en brand i exempelvis äldreboende behöver detta övas kontinuerligt med berörda verksamheter.

Brand i Gamla staden/Kvarnholmen och/eller slottet

Slottet har ett stort kulturhistoriskt värde, som är svårt att angripa släckmässigt. Det skulle bli en stor förlust för Kalmar stad när det gäller t.ex. marknadsföringen av staden om slottet skulle bli utsatt för en brand.

³³ Personal/brukare/vårdtagare/elever

Gamla staden och bebyggelsen på Kvarnholmen är väldigt känslig. Husen ligger nära varandra och är svåra att avgränsa brandtekniskt, med innebörden att brandspridningen till angränsande byggnader går fort.

Brandkåren har påbörjat en inventering av den gamla bebyggelsen som ska resultera i insatskort till varje enskild större byggnad eller kvarter och information till fastighetsägare om risk

Exempel på identifierade risker och sårbarheter

Nummer	Skadehändelse	Sannolikhet	Likhets	Miljö	Ekonomi	Risk	Konsekvens	Kritiska beroenden	Sårbarhet	Förmåga
	Olyckor									
O 1	Kemikalieutsläpp i centrala Kalmar	3	3	3	2	6	Kan bli allvarliga konsekvenser gällande människors hälsa beroende på hur många som vistas där. Stora avspärningar i centrum. Viktigt med information till allmänheten om inrymning/utrymning.	Extern räddningstjänst, polis, ambulans. SR P4	Spridningsrisk. Saknar plan för utrymning av centrala delar.	G
	Väderhändelse									
V 1	Oväder (storm, orkan, snöstorm)	3	4	2	4	9	Kan bli långvariga konsekvenser med el- och teleavbrott. Stort resursbehov från kommunen. Stort informationsbehov. Sannolikt inte endast Kalmar kommun som påverkas varför samordningsbehovet blir stort vad avser effekter av beslut, tillförda resurser och interna resurser.	Samordningsbehov med angränsande kommuner, Region Kalmar och med polisen	Flera sårbarheter men framförallt avseende materiella skador	H
	Antagonistiska hot									
A 1	Pyromanhändelser	1	5	5	5	5	Svårt att bedöma konsekvenser. En pyroman kan anlägga bränder i publika lokaler och/eller utomhus/ej publika områden/lokaler. Konsekvenser kan bli allt från	Polis	Beroende på var händelserna inträffar kan allmänhetens reaktioner påverka	G

Num mer	Skadehändelse	S a n o l i k h e t	L i v & h ä l s a	M ö n o m i	E j o n o m i	R i s k	Konsekvens	Kritiska beroenden	Sårbarhet	För- måga
							oro till dödsfall.			

Behov av åtgärder

I det här kapitlet presenteras slutsatser. Dessa är uppdelade i *övergripande slutsatser* och *det fortsatta säkerhetsarbetet*, där mer konkreta förslag på åtgärder föreslås och vilka områden som bör prioriteras i kommunens fortsatta säkerhetsarbete.

Övergripande åtgärder

- Säkerhetsfrågorna behöver integreras mer i kommunens verksamheter. Förhoppningen är att samtliga verksamheter ska ta höjd för sina risker och sårbarheter utifrån sin verksamhet, verksamhetens lokalisering samt omkringliggande verksamheter. Detta skulle leda till högre säkerhetsmedvetenhet hos såväl personal som elever/brukare/hyresgäster m.fl.
- Kontinuitetsplanering är avgörande för att vara stabila under kris. I ett större sammanhang behöver kontinuitetsplaneringen kompletteras med maximala avbrottsnivåer, dels kopplat till en förväntad service och dels kopplat till vårt eget varumärkesskydd.
- Verksamheterna behöver utbildas i säkerhets- och krishanteringsfrågor. Utbildningarna bör anpassas till respektive verksamhet. Naturligtvis är detta mest avgörande för de samhällsviktiga verksamheterna.
- Utökad arbete i projektform, då projekt över förvaltningsgränser medför ökad insikt i varandras risker och sårbarheter bör genomföras. Genom att arbeta tillsammans i projekt där behövd kompetens kopplas in blir arbetet mer effektivt och man identifierar enklare de kritiska beroenden som finns.
- Att kunna se risker i ett brett perspektiv redan i det förebyggande arbetet skulle medföra nätverksskapande som är till nytta även i krissituationer. Ett än mer utökad samarbete med folkhälsofrågor, brottsförebyggande, fysiskplanering, arbetsmiljöfrågor, tillfälliga arrangemang etc. skulle generera ett positivt kompetensutbyte.

- För att kommunen ska ha/upprätthålla en väl fungerande krisorganisation behövs tydliga riktlinjer, utbildningar och övningar. Samtliga förvaltningar och bolag behöver ta fram och kvalitetssäkra egna riktlinjer för krishantering utifrån den verksamhet som bedrivs. Utbildning och övningar bör ske både inom och mellan förvaltningar. Övningar bör genomföras vart annat eller varje år.
- För att få en uppfattning om hur ofta samt vilka olyckor/tillbud som inträffar i kommunens verksamheter krävs ett heltäckande incidentrapporteringssystem. Utifrån ett incidentrapporteringssystem genereras ett statistikunderlag som är av stor betydelse i det förebyggande arbetet. Genom att konstatera att en viss olyckstyp har hög frekvens blir det möjligt att sätta in preventiva åtgärder på ett tidigt stadium.
- Det är viktigt att säkerhetsaspekterna görs till en naturlig del i den fysiska planeringen. För att lyckas med detta krävs det att det skapas tydliga riktlinjer för skyddsavstånd gällande farligt gods, bensinstationer, uppställningsplatser etc. Efterlevnad av riktlinjerna måste göras till en permanent del i arbetet med den fysiska planeringen.
- Kalmar kommuns kommunikation med invånarna gällande säkerhet bör utökas. Kommunens risker och sårbarheter samt den enskildes ansvar bör förmedlas/klargöras, via exempelvis webb och intern hemsida.
- En annan relevant frågeställning är hur kommunen skall nå turister och andra som temporärt vistas i kommunen vid en krissituation. Information då vi saknar normala resurser behöver också förankras och övas/tillämpas.
- Ett fortsatt stort fokus bör läggas på kommunens samverkan med andra aktörer i samhället. Genom att bygga nätverk i det förebyggande/förberedande stadiet ökar förmågan att hantera en krissituation på ett bra och effektivt sätt. Ett samarbete mellan kommunen och näringslivet i riskinventeringsarbetet skulle vara till stor nytta för båda parter. Kommunen ska ha förmåga att samordna de företag och myndigheter etc. som är lokaliserade inom kommunens geografiska område.

Det fortsatta säkerhetsarbetet

- Kalmar kommun utvecklar Risk- och Sårbarhetsanalys för varje förvaltning och kommunalt bolag.
- Kommunens verksamheter behöver bli bättre på att själva analysera hur deras verksamhet fungerar under kris eller med ett bortfall av exempelvis elektricitet eller dricksvatten.
- Kommunen behöver öka beståndet av utrustning för att tillgodose behovet av elektricitet, alternativa värmekällor och nödvattendistribution.
- Vid planering av större arrangemang är det viktigt att säkerhetsfrågor läggs in som en självklar del. Genom att redan i det inledande skedet av planeringen ta upp säkerhetsfrågor blir det möjligt att säkerställa en hög säkerhetsnivå. Det är arrangören som är ansvarig och markupplåtaren och/eller tillståndsgivaren som är kravställare.
- Kalmar kommun bör intensifiera arbetet med kontinuitets- och avbrottsplanering för alla verksamheter och inte bara det som bedöms som samhällsviktigt i syfte att värna om varumärket.
- En plan bör tas fram för att säkerställa ett tillräckligt skydd mot hot och våld mot förtroendevalda och tjänstemän.
- Kalmar kommun bör certifieras enligt ISO 27000, informationssäkerhet